

MALÁ TEMATICKÁ ŠTÚDIA EMN 2016

Presídľovacie a humanitárne prijímacie programy v Európe – čo funguje?

DOTAZNÍKOVÁ FORMA PODĽA SPOLOČNÉHO ZADANIA (ŠPECIFIKÁCIE) PRE ČLENSKÉ ŠTÁTY EÚ A NÓRSKO¹

Zhrnutie

Prehľad národnej štúdie, ktorý predstavuje malú tematickú štúdiu a sumarizuje hlavné skutočnosti a čísla zo všetkých jej kapitol s dôrazom na prvky, ktoré sú relevantné pre tvorcov (národných) politik.

V decembri 2015, Slovenská republika (ďalej len „SR“) realizovala na dobrovoľnej báze prijatie 149 vnútorne vysídlených irackých kresťanov prenasledovaných z náboženských dôvodov (ďalej len „prenasledovaní irackí kresťania“) z utečeneckého tábora mesta Erbil, Irak. Tento presun je v podmienkach SR kategorizovaný ako humanitárne prijatie, ktoré bolo uskutočnené ad hoc, nakoľko SR nemá štandardný presídľovací program².

Čo sa týka legislatívneho rámca, Slovenská republika nemá upravený štatút presídlenia, ani humanitárneho prijatia (kapitola 1). Akákoľvek osoba, ktorej má byť udelená medzinárodná ochrana, musí po vstupe na územie SR podať vyhlásenie o tom, že žiada o udelenie azylu. Po podaní vyhlásenia na príslušnom policajnom útvare začína azylové konanie. Počas azylového konania je osoba ubytovaná v azylovom zariadení, pričom prvé cca. 3-4 týždne je osoba umiestnená v záchytnom tábore Humenné (ďalej len „ZT Humenné“), ktorý slúži aj ako karanténne zariadenie. Tento postup sa týkal aj 149 osôb prijatých do SR v decembri 2015.

V rámci kapitoly 2 je podrobne analyzovaný priebeh realizácie humanitárneho prijatia, hlavní aktéri a ich úlohy. Bezproblémový príchod osôb do SR bol zabezpečený Migračným úradom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MÚ MV SR“), avšak návrh na poskytnutie pomoci konkrétnej skupine osôb z Erbilu, Iraku bol predložený neziskovou organizáciou. Zoznamy konkrétnych osôb boli schválené ministrom vnútra a premiérom SR, pričom pracovníci MÚ MV SR v Erbile vykonali pohovory s jednotlivými rodinami. Tieto pohovory boli zamerané na oboznámenie sa s kultúrou, ekonomickou situáciou a podmienkami pobytu predmetných osôb v SR. MÚ MV SR bol taktiež zodpovedný za azylovú procedúru, počas ktorej boli osoby umiestnené v záchytnom tábore Humenné. Po opustení záchytného tábora nezisková organizácia zabezpečila vhodné bývanie a ďalej poskytuje pre tieto osoby komplexné integračné služby pod supervíziou MÚ MV SR.

Ako je uvedené v kapitole 3, v kontexte SR sa dá program realizovaného typu presídlenia považovať za kombináciu humanitárneho prijatia a sponzorského programu, nakoľko bolo humanitárne prijatie financované treťou stranou/sponzorom. Vďaka sponzorskému partnerovi bolo finančne zabezpečené bezpečnostné preverenie celej skupiny, príchod skupiny do SR. Nezisková organizácia má od tohto sponzora k dispozícii finančné zdroje na zabezpečenie ubytovania a komplexných služieb v rámci integračného projektu. Predmetná nezisková organizácia na základe zmluvy spolupracuje s Ministerstvom vnútra SR, ktoré je vecným garantom integračného projektu, čo

¹ Špecifikácia tejto malej tematickej štúdie obsahuje zameranie, ciele, definície, zdroje a ďalšie informácie. Špecifikácia je dostupná na webovej stránke www.emn.sk a www.ec.europa.eu/emn.

² Štandardný presídľovací program ako je uvedené v definícii špecifikácie štúdie.

znamená, že monitoruje činnosť neziskovej organizácie z hľadiska kvality poskytovaných služieb a zároveň poskytuje metodické usmernenia.

Kapitola 4 poukazuje na výzvy a skúsenosti vyplývajúce z realizovaného humanitárneho prijatia. Ukázalo sa, že kľúčovým aspektom celého integračného procesu je profesionalita a prax, ktorá u niektorých dobrovoľníckych a charitatívnych iniciatív chýba. Všetci pracovníci projektu, ako aj samotná organizácia, ktorá realizuje projekt, by mali mať skúsenosti s prácou s cudzincami, ako aj zraniteľnými skupinami. Taktiež, jedným z najzásadnejších bodov je zrealizovanie očakávaní klientov pred príchodom a tesne po príchode do cieľovej krajiny, nakoľko očakávania majú obrovský dopad na integráciu a celkový pobyt v cieľovej krajine.

Napriek tomu, že integrácia azylantov je financovaná zo sponzorských zdrojov, zdá sa rovnako dôležité, aby existoval štátom garantovaný integračný program pre osoby s udelenou medzinárodnou ochranou. V súčasnosti, integračný program pre osoby s udelenou medzinárodnou ochranou je vo fáze prípravy a mal by byť schválený ku koncu roku 2016. Je dôležité, aby bol v oblasti integrácie zapojený štát, pretože financovanie zo sponzorských peňazí alebo fondov EÚ je nestabilné. Štátne financovanie a dohľad je zárukou stability. Podobne by mali byť aj integračné služby poskytované systémovo. S tým súvisí aj fakt, že zodpovednosť za projekt by nemala byť čisto v rukách iných subjektov, ako je napríklad cirkev alebo nezisková organizácia. Štát by mal mať kontrolu nad dianím v projekte a kvalitou poskytovaných služieb.

Prehľad politického a legislatívneho rámca EÚ (pre potreby súhrnnej správy EMN)

Poznámka: Túto kapitolu zostavuje Európska komisia a bude súčasťou súhrnnej správy za EÚ, jej členské štáty a Nórsko.

Kapitola 1: Prehľad národného kontextu

Táto kapitola stručne predstavuje právny rámec a politiky členského štátu v oblasti presídľovania a/alebo humanitárnych prijatí.

i. Všeobecný prehľad právneho rámca v oblasti presídľovania a humanitárnych prijatí vo vašom členskom štáte. Uvedte aj nedávne zmeny v právnom rámci (t. j. v dôsledku migračnej situácie v rokoch 2015 – 2016).

Z legislatívneho hľadiska, SR nemá upravený štatút presídlenia, ani humanitárneho prijatia. Akákoľvek osoba, ktorá žiada o udelenie azylu na území SR, musí po vstupe na územie Slovenskej republiky podať vyhlásenie o tom, že žiada o udelenie azylu v SR. Podaním vyhlásenia na príslušnom policajnom útvere začína prebiehať azylové konanie. Azylové konanie upravuje zákon o azyle³. V prípade realizovaného humanitárneho prijatia mali osoby to isté postavenie ako ostatní žiadatelia o azyl prichádzajúci na naše územie ako jednotlivci, s tým rozdielom, že dôvody ich žiadosti o azyl boli MÚ MV SR známe už pred ich príchodom. V rokoch 2015-2016 nedošlo v SR k zmene legislatívnej úpravy v tejto oblasti ani v dôsledku meniacej sa migračnej situácie a politiky EÚ v oblasti azylovej problematiky.

ii. Všeobecný prehľad špecifických politík v oblasti presídľovania alebo humanitárnych prijatí v členskom štáte. Uvedte aj nedávne zmeny v politickom rámci (t. j. v dôsledku migračnej situácie v rokoch 2015 – 2016).

SR sa na dobrovoľnej báze rozhodla realizovať humanitárne prijatie 149 vnútorne vysídlených prenasledovaných kresťanov z Iraku. Ich príchod na územie SR prebehol v decembri 2015. Aktuálne prebieha proces ich začleňovania do spoločnosti.

Okrem toho boli navýšené aj kapacity Núdzového presídľovacieho centra v Humennom (ETC Humenné) zo 150 na 250 osôb, ktoré v zariadení môžu byť najviac po dobu 6 mesiacov.

iii. Stručný prehľad vnútroštátnych diskusií o presídľovaní vo vašom členskom štáte. Uvedte hlavné body diskusií a aktérov zapojených do týchto debát. Odporúčame, aby uvedený prehľad zahŕňal aj diskusie týkajúce sa presídľovania v dôsledku migračnej situácie v rokoch 2015 – 2016 a presídľovacích programov navrhnutých v rámci rokovaní medzi EÚ a Tureckom. Zdrojmi informácií o vnútroštátnych diskusiách môžu byť správy z národných médií, parlamentné diskusie a vyjadrenia mimovládnych organizácií a občianskych združení alebo medzinárodných organizácií.

Postoj SR v otázke presídľovania a relokácií je vo všeobecnosti veľmi zdržanlivý. Na dobrovoľnej báze však SR realizovala humanitárne prijatie 149 prenasledovaných irackých kresťanov, ktoré je dôkazom, že SR sa snaží konať zodpovedne a dobrovoľne pomáhať skupinám v ohrození života. Rezort diplomacie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (ďalej len „MZVaEZ SR“) nedávno zdôraznil, že SR chce postupovať v utečeneckej kríze zodpovedne: „Slovensko vníma závažnosť migračnej problematiky a naďalej je presvedčené, že ide o celoeurópsky problém, ktorý je možné vyriešiť len spoločnými silami v rámci komplexného, udržateľného celoeurópskeho úsilia. Slovensko od začiatku bolo a naďalej ostáva súčasťou spoločného celoeurópskeho úsilia o nájdenie udržateľných riešení. Čo sa týka povinných kvót alebo tzv. trvalého relokačného mechanizmu, nevnímame ho ako udržateľný nástroj na riešenie migračnej krízy. Dôraz treba z nášho pohľadu klásť na ochranu vonkajšej hranice EÚ, registráciu osôb prichádzajúcich do EÚ, dôsledné rozlišovanie medzi ekonomickými migrantmi a skutočnými utečencami, účinnú návratovú politiku či spoluprácu s tretími krajinami a tiež na riešenie príčin migrácie“.⁴ V súvislosti s realizovaným humanitárnym prijatím minister vnútra SR vyjadril svoj pozitívny postoj s tým, že „presídľovacie programy, to znamená priamy výber daného štátu v zahraničí, sú väčšinou úspešné.“⁵

Téma presídľovania a humanitárnych prijatí však nebola ani v ostatnom období významnou súčasťou politických a verejných diskusií alebo mediálnych výstupov. Čo sa týka dohody medzi EÚ a Tureckom, SR zatiaľ nespresnila, akým konkrétnym spôsobom bude v tomto smere postupovať. SR pozorne sleduje praktické výsledky dohody medzi EÚ a Tureckom.

³ Zákon č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁴ <http://europa.pravda.sk/aktuality/clanok/392003-je-zjavne-ze-slovensko-nepodpori-bruselsky-plan-na-vykupne-za-utecencov/> (citované dňa 18. mája 2016).

⁵ <http://www.hlavnespravvy.sk/kalinak-v-aprili-budu-migracne-kvoty-znovu-na-stole-tentoraz-trvale/736698> (citované dňa 17. mája 2016).

Kapitola 2: Prehľad národných presídľovacích a/alebo humanitárnych prijímacích programov

Cieľom 2. kapitoly je poskytnúť podrobný prehľad o národných presídľovacích a/alebo humanitárnych prijímacích programoch a opis týchto programov. Hoci otázky sú uvedené v úvodnej časti tejto spoločnej špecifikácie, členské štáty môžu pri spracúvaní svojich národných správ na účely zverejnenia presunúť podľa zváženého štatistické údaje do prílohy. Štatistické údaje môžu byť uvedené v prílohe aj k súhrnnej správe.

2.1 NÁRODNÝ PRESÍDĽOVACÍ A/ALEBO HUMANITÁRNY PRIJÍMACÍ PROGRAM

Otázka č. 1a: Existuje vo vašom členskom štáte presídľovací program, humanitárny prijímací program alebo iný podobný program, resp. existoval takýto program vo vašom členskom štáte v minulosti?

Pozn.: V prípade viac ako jedného programu uveďte túto skutočnosť v textovom poli a pri odpovediach na ďalšie otázky programy označte ako „Program 1“, „Program 2“. Ak váš členský štát realizoval takýto program v minulosti, vyplňte príslušné časti, pri odpovediach však uveďte, že ide o program z minulosti.

Nie, SR nemá takýto program a ani v minulosti nerealizovala štandardný presídľovací program alebo program humanitárneho prijatia⁶. SR jednorazovo realizovala humanitárne prijatie.

Špecifickým programom presídlenia na „ad hoc“ báze, ktoré nie je možné zaradiť do vyššie uvedených kategórií, bolo presídlenie ukrajinských občanov slovenského pôvodu postihnutých černoobylskou tragédiou, ktoré bolo realizované v rokoch 1993-1996. 1183 osôb, čo predstavuje asi 330 rodín, bolo presídlených do 19 okresov SR.

Otázka č. 1b: Ide o presídľovací program, program humanitárneho prijatia alebo iný program?

V prípade Slovenskej republiky je program realizovaného presídlenia kategorizovaný ako program humanitárneho prijatia.

Otázka č. 1c: Ide o trvalý alebo dočasný (ad hoc) program?

Zdôvodnite svoju odpoveď.

Humanitárne prijatie 149 prenasledovaných irackých kresťanov bolo realizované jednorazovo a po prvý krát, čiže ide o ad hoc program. Nakoľko nejde o štandardný presídľovací program, nie je známe, či a v akom časovom horizonte sa bude tento program opäť realizovať. SR nemá vo svojej legislatíve zakotvený inštitút presídlenia alebo humanitárneho prijatia a celý proces nie je legislatívne upravený, osoby z tohto ad hoc programu humanitárneho prijatia prešli azylovým konaním tak ako aj ostatní žiadatelia o azyl, pričom po približne dvoch mesiacoch im bol udelený azyl. Následne po získaní azylu boli osoby presunuté z azylového zariadenia do svojich nových domovov.

Otázka č. 2: Uveďte, aké sú hlavné ciele presídľovacieho programu alebo programu humanitárneho prijatia (t. j. potlačanie neregulárnych migračných tokov, prispievanie k humanitárnej pomoci v tretích krajinách, zabezpečovanie možností legálnej migrácie atď.).

Hlavným cieľom humanitárneho prijatia vnútorne vysídlených prenasledovaných irackých kresťanov, ktorí sa ocitli v ohrození života v dôsledku postupujúceho vplyvu teroristickej organizácie Daiš, bolo poskytnutie útočiska v bezpečnej krajine a možnosť vytvoriť si zázemie v SR. Išlo o humanitárny postup zo strany SR aj z dôvodu kulminujúcej migračnej krízy a snahu SR o odľahčenie náporu v preplnených utečeneckých táboroch, v tomto prípade v Erbile.

Otázka č. 3: Ako sa vo vašom členskom štáte zostavoval presídľovací program alebo program humanitárneho prijatia?

Táto otázka má za cieľ zistiť, ako bol program koncipovaný a akým spôsobom funguje. Stručne opíšte (a) postup, ktorého sa váš členský štát pridržoval pri zostavení programu, (b) kroky, ktoré boli podniknuté od jeho vzniku až po súčasnosť (spolupráca s mimovládny organizáciami, UNHCR, IOM, prostredníctvom bilaterálnych dohôd, študijných ciest do tretích krajín) a (c) organizačnú štruktúru programu.

Projekt humanitárneho prijatia bol iniciovaný neziskovou organizáciou, ktorá predložila návrh pomoci konkrétnej skupine osôb z Iraku vrátane zabezpečenia procesu ich integrácie po príchode do SR, ako aj pokrytia všetkých finančných nákladov súvisiacich s ich príchodom a následnou integráciou. Návrh tohto typu humanitárneho prijatia bol predložený MÚ MV SR a bol následne schválený ministrom vnútra a premiérom SR. Príchod skupiny osôb bol realizovaný MÚ MV SR.

⁶ V zmysle definícií uvedených v špecifikácii štúdie.

Po schválení návrhu humanitárneho prijatia začal proces predbežného overovania identity už konkrétnej skupiny osôb, ktorí mali byť do SR prijatí, Slovenskou informačnou službou prostredníctvom poskytnutých overených kópií pasov, osobných údajov a ďalších súvisiacich potrebných overených kópií dokladov, ktoré boli sprostredkované MÚ MV SR zo strany zástupcov predmetnej skupiny. Všetky osoby mali platné doklady.

Okrem bezpečnostného overovania zo strany SR, boli osoby preverené aj zahraničnou súkromnou bezpečnostnou agentúrou, ktorá sa špecializuje na bezpečnostné preverky osôb z Blízkeho východu, avšak jej zapojenie nebolo financované zo zdrojov SR. Dôležitú úlohu zohrali pri preverovaní osôb taktiež cirkevní predstavitelia pôsobiaci v SR, ktorí okrem toho boli a aj sú aktívni pri identifikácii ich skutočných potrieb a integrácii v SR. Pracovníci MÚ MV SR v Erbile realizovali individuálne pohovory s jednotlivými rodinami za účelom zistenia, či sú rodiny pripravené a skutočne presvedčené o presunutí do Slovenskej republiky a či sú stotožnení so všetkým, čo azyl a integrácia v SR znamená. Taktiež boli rodiny oboznámené s kultúrnymi špecifikami, ekonomickou realitou, ako aj pracovnými možnosťami v Slovenskej republike s cieľom upresnenia ich očakávaní o novej krajine. Okrem prezentácie boli rodinám poskytnuté tieto informácie o SR ako aj priebehu azylovej procedúry aj písomne v anglickom jazyku spolu s prekladom do arabského jazyka, pričom osoby, ktoré mali byť do SR presídlené, svojím podpisom potvrdili, že uvedenému porozumeli a s presídlením súhlasia.

Komplexné služby v rámci integrácie sú poskytované neziskovou organizáciou, ktorá realizuje projekt integrácie cieľovej skupiny v spolupráci s vybranou diecézou, ktoré sú zmluvnými partnermi s MÚ MV SR. V procese integrácie je úlohou MÚ MV SR monitorovanie činnosti neziskovej organizácie, poskytovanie metodických usmernení a v prípade zaznamenania problému poskytnutie pomoci na vyriešenie vecí v rámci svojich dostupných kapacít.

Otázka č. 4: Uvedte hlavné charakteristiky presídľovacieho programu alebo programu humanitárneho prijatia vyplnením nižšie uvedenej tabuľky.

Ako je spomenuté vyššie, v prípade viac než jedného programu uvedte túto skutočnosť v textovom poli aj s odkazom na „Program 1“, „Program 2“ atď.

Otázka	Odpoveď					
Kedy bol vo vašom členskom štáte spustený presídľovací program a/alebo program humanitárneho prijatia?	Samotný návrh humanitárneho prijatia bol predstavený MÚ MV SR v septembri 2015, v novembri 2015 pracovníci MÚ MV SR vycestovali do Iraku, a začiatkom decembra 2015 boli osoby z Erbilu presunuté na Slovensko do záchytného tábora MÚ MV SR.					
Má váš členský štát stanovené geografické priority na obdobie rokov 2011 – 2016 v rámci presídlenia alebo humanitárneho prijatia? (napr. regióny, štátne príslušnosti)	SR nemá štandardný presídľovací program, z čoho vyplýva, že nemá stanovené prioritné regióny odkiaľ presídľuje. Humanitárne prijatie navrhol mimovládny subjekt, ktorý už mal pripravený zoznam konkrétnej skupiny z Iraku, t.j. prenasledovaných irackých kresťanov, ktorí patria medzi najzraniteľnejšie skupiny v regióne, preto SR súhlasila s ich prijatím.					
Sú štátni príslušníci krajín z týchto regiónov zahrnutí do presídľovacieho alebo humanitárneho prijímacieho programu na roky 2011 – 2016? Áno/Nie	Severná Afrika ⁷	Subsaharská Afrika ⁸	Blízky východ ⁹	Ďalšie ázijské regióny	Amerika	Iné, uveďte
			Áno			
Musí byť presídlená/prijatá osoba registrovaná v zoznamoch UNHCR alebo tretej krajiny ako utečenec? Môže to byť osoba s udelenou doplnkovou ochranou?	Nie. Keďže sa jedná o humanitárne prijatie realizované na dobrovoľnej báze v rámci humanitárnej pomoci zo strany vlády SR a nie o štandardný presídľovací program, prijaté osoby neboli registrované na zoznamoch UNHCR ako osoby vhodné na presídlenie. To znamená, že osoby neboli vyberané na základe zoznamov UNHCR, ale boli identifikované ako zraniteľné a vhodné na prijatie na základe iných kritérií, než uplatňuje UNHCR. Kritérium zraniteľnosti bolo posúdené a navrhnuté zahraničnými partnermi. Status osoby žiadajúcej o azyl v SR závisí od individuálneho posúdenia žiadosti o azyl pracovníkmi MÚ MV SR, teda rozhodovačov zodpovedných za azylovú procedúru. Osobám, ktoré boli prijaté SR v rámci humanitárneho prijatia bol udelený azyl z humanitárnych dôvodov.					
Prehodnocuje váš členský štát status kandidáta na presídlenie/humanitárne prijatie priznaný UNHCR?	Áno/Nie Nie	Ak áno, kedy sa k tomu pristupuje?	Ak áno, kde sa vykonáva prehodnocovanie?	Ak áno, akým spôsobom sa vykonáva prehodnocovanie?		
Stanovuje váš členský štát ročné alebo viacročné kvóty na	Áno/Nie Nie					

⁷ Pozri geografické rozdelenie podľa OSN na <http://unstats.un.org/unsd/methods/m49/m49regin.htm#africa>.

⁸ Celá Afrika s výnimkou Severnej Afriky v zmysle geografického rozdelenia podľa OSN (pozri predchádzajúcu poznámku).

⁹ Bahrajn, Irán, Irak, Izrael, Jordánsko, Kuvajt, Libanon, Omán, Palestínske územia, Katar, Saudská Arábia, Sýria, Turecko, Spojené arabské emiráty, Jemen.

Otázka	Odpoveď					
presídlenie/humanitárne prijatie?						
<i>Ak je to relevantné, uveďte ročné pravidelné kvóty</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
<i>Ak je to relevantné, uveďte ročné núdzové kvóty.</i>	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Akým spôsobom sa vyššie uvedené kvóty stanovujú a uplatňujú? (Uveďte, kto stanovuje kvóty, akým spôsobom sa stanovujú a aké sú kvóty pre pravidelné a núdzové presídlenie)	N/A					
Je výrazný rozdiel medzi kvótami v roku 2011 – 2015 a reálnym počtom presídlených/prijatých osôb? Ak áno, do akej miery a prečo?	N/A					

2.2 PREDODCHODOVÁ A ODCHODOVÁ FÁZA

Otázka č. 5: V nižšie uvedenej tabuľke uveďte, ktorý orgán/aktér je zodpovedný za jednotlivé kroky/opatrenia a stručne vysvetlite ich zodpovednosti. Upozorňujeme na to, že ďalšie podrobnosti o tom, ako sú vykonávané jednotlivé úlohy/kroky procesu presídľovania, sú opísané pri ďalších otázkach (napr. kritériá výberu atď.).

Kroky/opatrenia	Zodpovedný orgán/aktér	Vysvetlenie zodpovedností (kedy, ako a čo)
Tvorba politiky v oblasti národného presídľovacieho alebo humanitárneho prijímacieho programu/stratégie (vrátane cieľov, geografického zamerania, priorít atď.)	MV SR	MÚ MV SR je zodpovedný za technickú realizáciu programu humanitárneho prijatia na základe politických rozhodnutí ministra vnútra a premiéra SR, taktiež zodpovedá za príjem osôb v azylovom zariadení, ako aj za priebeh azylového konania. Na základe zmluvy s realizátormi integračného projektu dohliada aj na proces integrácie. Podobne, MÚ MV SR stanovuje ciele, geografické umiestnenie osôb v spolupráci s predmetnou neziskovou organizáciou, ako aj priority v rámci realizácie programu. Tvorba politiky a činnosť MÚ MV SR v oblasti presídľovania a humanitárneho prijímania osôb do SR je úzko koordinovaná s ministrom vnútra SR. Súčasne je potrebné zdôrazniť, že MÚ MV SR je podriadený návrhom a politickým rozhodnutiam ministra vnútra SR v danej problematike.

Identifikácia osôb na presídlenie/humanitárne prijatie	Duchovný vodca, Erbil, Irak Nezisková organizácia	Osoby, navrhnuté na prijatie boli primárne vybrané duchovným vodcom, ktorý sa v Erbile o nich staral v spolupráci so zahraničnými partnermi angažujúcimi sa v oblasti humanitárnych presunov osôb z krajín Blízkeho východu.
Prvý výber osôb na presídlenie/humanitárne prijatie	MÚ MV SR	Zoznam konkrétnych osôb, ktorým malo byť poskytnuté útočisko v SR bol predložený MÚ MV SR neziskovou organizáciou, ktorá mala v záujme vytvoriť kapacity a zabezpečiť finančné pokrytie na realizáciu projektu. Predbežný výber navrhnutých osôb bol schválený ministrom vnútra SR. Avšak na ešte užšom výbere osôb sa ďalej podieľal MÚ MV SR, ktorého zástupcovia v Erbile realizovali osobné pohovory s osobami, ktoré boli navrhnuté na prijatie vychádzajúc už z pripravených zoznamov.
Bezpečnostné previerky	Zahraničná súkromná bezpečnostná agentúra Slovenská informačná služba ÚHCP P PZ Cirkev ¹⁰	Osoby boli preverované slovenskými bezpečnostnými zložkami, t.j. Slovenskou informačnou službou, ÚHCP P PZ, ako aj zahraničnou súkromnou bezpečnostnou agentúrou, ktorá sa špecializuje na preverovanie osôb vo vzťahu k terorizmu z krajín Blízkeho východu. V rámci zabezpečenia transparentnosti sa v procese overovania aktívne zapájali cirkevní predstavitelia v SR.
Pohovory s predbežne vybranými osobami	MÚ MV SR	Po predložení návrhu na humanitárny presun osôb na územie SR, pracovníci MÚ MV SR v Erbile vykonali osobné pohovory s jednotlivými rodinami za účelom zistenia, do akej miery sú o svojom rozhodnutí presvedčení a zároveň pripravení na presun. Cieľom pohovorov bolo aj upresnenie očakávaní po príchode do SR, oboznámenie s kultúrou, ekonomickou situáciou a podmienkami integrácie v SR.
Zdravotné prehliadky	MÚ MV SR	V prípade predmetného humanitárneho prijatia boli prijaté osoby hneď po príchode na územie SR premiestnené do záchytného tábora, tak ako je to aj v prípade iných žiadateľov o azyl. Zo zákona o azyle vyplýva, že žiadatelia o udelenie azylu musia v tomto zariadení zotrvať najmenej po dobu 3-4 týždňov. Počas tohto obdobia žiadatelia prechádzajú zdravotnými vyšetreniami, pričom primárnym účelom tohto uzavretého zariadenia je eliminácia potenciálneho rizika prenosu infekčných ochorení.
Rozhodnutie o konečnom výbere osôb na presídlenie/humanitárne prijatie	Minister vnútra SR Premiér SR	Minister vnútra SR a premiér SR schválili konečný zoznam kandidátov v rámci humanitárneho prijatia.

¹⁰ Pri používaní označenia cirkvi v jednotnom čísle v texte sa jedná najmä o Rímsko-katolícku cirkev Slovenska, ktorá bola hlavným subjektom zapojeným počas predpríchodovej fázy ako aj fázy po príchode do SR, vrátane integrácie. V niektorých špecifických prípadoch boli zapojení aj predstavitelia Grécko-katolíckej cirkvi. Avšak vo všetkých prípadoch zostáva hlavným subjektom Rímsko-katolícka cirkev.

Príprava/opatrenia pred odchodom	Duchovný vodca v Erbile Cirkev a nezisková organizácia v SR Univerzita svätej Alžbety	Predodchodovú prípravu, t.j. prípravu na presun do SR, zabezpečoval duchovný vodca, ktorý sa o rodiny v Erbile staral v spolupráci s cirkevnými predstaviteľmi SR a dobrovoľníkmi neziskovej organizácie. Aktívna v tomto smere bola aj Univerzita svätej Alžbety, ktorá má priamo v Erbile kliniku, jej zamestnanec vyučoval v Erbile slovenský jazyk a lekárka z kliniky sprevádzala osoby počas letu z Erbilu do Košíc. Uvedení zamestnanci taktiež pred odchodom overovali, či sú vybraní kandidáti po zdravotnej stránke schopní presunu.
Odchod a presun	Duchovný vodca Zahraniční partneri MÚ MV SR	Duchovný vodca v spolupráci so zahraničnými partnermi pripravovali skupinu na presun. Zahraniční partneri pomohli logisticky zabezpečiť letecký presun z Erbilu na územie SR. Všetkých 149 osôb bolo presunutých naraz prostredníctvom priameho chartrového letu z Erbilu do Košíc, SR.
Poskytovanie informácií vybraným osobám (pred odchodom)	MÚ MV SR	Aké informácie sú poskytované? Kedy sú poskytované? Akým spôsobom sú poskytované? Pracovníci MÚ MV SR počas svojej cesty v Erbile informovali ľudí o tom, čo ich čaká po príchode na územie SR. Osoby boli oboznámené s priebehom azylovej procedúry, ich umiestnením do záchytného tábora bezprostredne po príchode, ktoré počas prvých 3-4 týždňov slúži aj ako karanténne zariadenie, sú tam vykonávané zdravotné vyšetrenia atď. Ďalej im boli poskytnuté informácie týkajúce sa procesu integrácie vrátane poskytovaných služieb, ako aj informácie o rôznych aspektoch života v SR a ekonomickej realite. Dozvedeli sa napríklad informácie o minimálnej a priemernej mzde v SR, ale aj o tom, že v rámci zamestnania sa, jazykovej prípravy a vôbec celkového finančného zabezpečenia sa, môže byť začiatok v novej krajine veľmi náročný, predovšetkým v podmienkach SR a preto je potrebné sa na to pripraviť.
Poskytovanie kultúrnej orientácie vybraným osobám (pred odchodom)	MÚ MV SR	Aký druh orientácie je poskytovaný? Kedy je poskytovaná? Akým spôsobom je poskytovaná? Pracovníci MÚ MV SR v Erbile taktiež poskytli informácie o kultúrnych reáliách v kontexte SR. Okrem životnej úrovne a ekonomickej realite, objasnili aj základné informácie o SR - (napríklad o počte obyvateľov, štátnom jazyku, mestách, tradíciách, kultúre, spôsobe života). Rovnako boli informovaní o rovnocennom postavení žien v spoločnosti ako aj o náboženskom živote na úrovni jednotlivca, nakoľko komunita z ktorej pochádzali bola postavená predovšetkým na tradičných kresťanských hodnotách, dodržiavali zvyky a hodnoty, ktoré pre liberálnejšie krajiny ako SR už nie sú úplne typické. Cieľom reálií bolo pripraviť predpokladaných vybraných kandidátov na život, hodnoty a kultúrne odlišnosti v SR.

Nižšie uvedené otázky sa týkajú identifikácie osôb na presídlenie/humanitárne prijatie.

Otázka č. 6: Ako pristupuje váš členský štát k identifikácii osôb na presídlenie/humanitárne prijatie z hľadiska prvých krokov a vzťahov s hlavnými subjektmi zapojenými do procesu (napr. UNHCR a tretie krajiny)? Opíšte proces, ktorého sa pridriava váš členský štát. Ak tento proces nie je vždy rovnaký, uveďte, v akých prípadoch sa odlišuje a z akého dôvodu.

Nakoľko SR nemá štandardný presídľovací program, nedá sa hovoriť o zvyčajnom zaužívanom postupe. Osoby boli identifikované neziskovou organizáciou, ktorá v spolupráci s ich duchovným vodcom z Iraku, predložila svoj návrh MÚ MV SR.

Nižšie uvedené otázky sa týkajú kritérií, ktoré váš členský štát a/alebo UNHCR uplatňujú pri výbere osôb vhodných na presídlenie/humanitárne prijatie.

Otázka č. 7: Uvedte, ktoré metódy sa uplatňujú pri výbere osôb vhodných na presídlenie/humanitárne prijatie.

Metóda	Existencia zadaných metód (Áno/Nie)	Ďalšie vysvetlenie
<u>Výberové misie</u>		
Výberové misie do tretích krajín	Áno	Áno, pracovníci MÚ MV SR vycestovali do Erbilu za účelom overenia vhodnosti kandidátov ako aj potvrdenia výberu kandidátov.
<i>Ak sa výberové misie uskutočňujú, a) ako často? b) Uskutočňujú sa do všetkých krajín, z ktorých sú osoby presídľované?</i>	a) Táto misia bola realizovaná len raz, b) v krajine z ktorej mali byť osoby prijaté.	
<i>Osobné pohovory na mieste s kandidátmi (Ak áno, uveďte, kto vedie pohovory)</i>	Áno	Počas misie v Erbile prebehli pohovory s jednotlivými rodinami, ktoré mali byť presunuté do SR. Pohovory so skupinou 149 osôb, resp. 25 rodín viedli dvaja pracovníci MÚ MV SR, spolu s tlmočníkom, ktorý bol poskytnutý zahraničnou stranou.
Výber na základe spisov (t. j. predloženie spisu UNHCR)	Nie	
Video pohovory alebo telefonické pohovory s kandidátmi	Nie	
Konzultácie s UNHCR/IOM (tripartitné konzultácie) (Ak áno, uveďte kedy a ako často)	Nie	
Konzultácie s EASO (Ak áno, uveďte kedy a ako často)	Nie	
Konzultácie s občianskou spoločnosťou / mimovládny organizácie pri výbere kandidátov	Áno	Od momentu prijatia návrhu na realizáciu projektu, prebiehala komunikácia ohľadom vhodnosti kandidátov medzi neziskovými organizáciami, cirkvou a dobrovoľníkmi, ktorí pôsobia v Erbile, Iraku.
Konzultácie s orgánmi krajiny, v ktorých sa nachádza presídľovaná osoba	Nie	
Zabezpečenie tlmočníkov pre pohovory s kandidátmi	Áno	Áno, počas misie v Erbile mali pracovníci MÚ MV SR k dispozícii tlmočníka, ktorého poskytla zahraničná strana.
<i>Iná metóda, uveďte</i>		

Otázka č. 8a: Uplatňuje váš členský štát kritériá na stanovenie priorít pri výbere osôb vhodných na presídlenie/humanitárne prijatie (oficiálne alebo v praxi)? Tieto kritériá je potrebné vnímať ako dodatočné kritériá popri kľúčovej požiadavke nároku na medzinárodnú ochranu a kritériách uplatňovaných pri výbere UNHCR. Áno/Nie

Áno, v prípade realizovaného humanitárneho prijatia (pozri otázku č. 4).

Ak áno, pokračujte otázkami č. 8b a 8c. Ak nie, pokračujte otázkou č. 9.

*V súhrnnej správe sa uvedie, že vybraná osoba musí mať nárok na medzinárodnú ochranu. Z tohto dôvodu musí členský štát overiť, či sa na daný prípad nevzťahujú ustanovenia o vylúčení v zmysle článku 12 Kvalifikačnej smernice č. 2011/95/EÚ, ktorý znie takto:

„Vylúčenie

1. Štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti sú vylúčení z postavenia utečenca, ak: (a) patria do rozsahu pôsobnosti článku 1 písm. D Ženevského dohovoru, ktorý sa týka ochrany alebo pomoci od orgánov alebo agentúr Organizácie Spojených národov iných ako Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov. Ak takáto ochrana alebo pomoc z akéhokoľvek dôvodu zanikla bez toho, aby sa o postavení týchto osôb definitívne rozhodlo v súlade s príslušnými uzneseniami Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov, tieto osoby budú oprávnené ipso facto na výhody z ustanovení tejto smernice; (b) sú uznaní príslušnými orgánmi štátu, v ktorom majú pobyť, za osoby majúce práva a povinnosti, ktoré sa udeľujú štátnym príslušníkom tohto štátu, alebo práva a povinnosti, ktoré sú s nimi rovnocenné.

2. Štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti sú vylúčení zo získania postavenia utečenca, ak existujú vážne dôvody domnievať sa: (a) že sa dopustili trestného činu proti mieru, vojnových zločinov alebo trestných činov proti ľudskosti podľa medzinárodných dokumentov obsahujúcich ustanovenia o takýchto trestných činoch; (b) že sa dopustili vážneho nepolitického trestného činu mimo štátu svojho azylu pred tým, ako v ňom boli prijatí ako utečenci, čo znamená čas vydania povolenia na pobyt na základe priznania postavenia utečenca; najmä neludzské činy, aj keď sú spáchané s údajne politickým cieľom, môžu byť klasifikované ako vážne nepolitické trestné činy; (c) že sú vinní za činy, ktoré sú v rozpore s cieľmi a zásadami Organizácie Spojených národov, ako sú uvedené v preambule a článkoch 1 a 2 Charty Organizácie Spojených národov.

3. Odsek 2 sa uplatňuje na osoby, ktoré podnecujú trestné činy alebo sa inak podieľajú na páchaní trestných činov alebo činov uvedených v tomto dokumente.”

Ak máte pripomienky k tomuto aspektu, uveďte ich nižšie:

Otázka č. 8b: Ak áno, kto stanovuje tieto kritériá a ako? Uveďte, na základe čoho sa stanovujú kritériá, ak sa uplatňujú kvóty resp. špecifické váženie.

Kritériá v rámci humanitárneho prijatia stanovuje minister vnútra SR, MÚ MV SR posudzuje žiadosti na základe národného legislatívneho rámca a individuálneho posudzovania. V rámci azylového konania posudzujú žiadosti o azyl pracovníci procedurálneho odboru MÚ MV SR, vykonávajú pohovory so žiadateľmi o azyl s cieľom preskúmania skutočných dôvodov pre získanie medzinárodnej ochrany. Napriek tomu, že humanitárne prijaté osoby prechádzali bežnou azylovou procedúrou, je potrebné dodať, že osoby boli prijaté už na základe predpripravených zoznamov, s ktorými SR súhlasila, kedy už bolo zrejmé na základe akých dôvodov by im mal byť udelený azyl. Najpodstatnejším dôvodom udelenia azylu bolo prenasledovanie z náboženských dôvodov, resp. zraniteľnosť týchto osôb súvisiaca s faktom, že náboženské prenasledovanie pri osobách, ktoré neopustia svoju krajinu pôvodu, nie je dôvodom na azyl podľa Ženevského dohovoru. Je preto možné konštatovať, že kritériá pre udelenie azylu boli už vopred zdefinované.

Otázka č. 8c: Ak áno, uveďte relevantné kritériá na stanovovanie priorít pri výbere osôb vhodných na presídlenie/humanitárne prijatie. Môže ísť o vopred zdefinované kritériá zodpovedajúce tým, ktoré identifikoval UNHCR, ale aj o preferencie a súčasť voľného uváženia členskými štátmi na individuálnom základe.

Kritérium	Vyjadrite sa k stupňu priority prisudzovanému príslušnému kritériu a vysvetlite okolnosti, za ktorých sa toto kritérium uplatňuje
Posudzovaná miera zraniteľnosti osôb	
Obete násillia a/alebo mučenia	
Osoby vystavené riziku násillia a/alebo mučenia a osoby vystavené vážnej hrozbe násillia a/alebo mučenia v dôsledku prenasledovania	
Nedostatok predvídateľných alternatívnych trvalých riešení	SR pristúpi k presunu alebo presídleniu osôb predovšetkým v prípadoch, kedy nie je žiadne iné alternatívne dlhodobé riešenie.

Kritérium	Vyjadrite sa k stupňu priority prisudzovanému príslušnému kritériu a vysvetlite okolnosti, za ktorých sa toto kritérium uplatňuje
Vnútrore vysídlenie v rámci krajiny pôvodu nie je možné	
Osoby, ktoré potrebujú lekársku pomoc, vrátane osôb trpiacich kritickými chorobami a osôb, ktoré potrebujú liečbu v dôsledku mrzačenia pohlavných orgánov	
Osoby vystavené vážnej hrozbe prenasledovania na základe sexuálnej orientácie alebo rodovej identity	
Osoby vystavené vážnej hrozbe prenasledovania na základe náboženského vyznania (s osobitným zameraním aj na neveriacich)	Ako prenasledovaným vnútrore vysídleným kresťanom, ktorí ale neopustili svoju krajinu pôvodu, bol týmto osobám udelený azyl z humanitárnych dôvodov. Toto kritérium bolo kľúčové pri udeľovaní azylu.
Osoby vystavené vážnej hrozbe prenasledovania na základe politického presvedčenia	
Osoby vystavené vážnej hrozbe prenasledovania na základe príslušnosti ku konkrétnej etnickej skupine, sociálnej skupine alebo menšine, pôvodnému obyvateľstvu, národnosti	
Potreby utečenca týkajúce sa právnej a/alebo fyzickej ochrany v krajine, kde sa zdržiava (sem patrí aj riziko vyhostenia alebo návratu);	
Iné kritérium, uveďte	
Iné kritériá	
Pohlavie (muži, ženy)	
Vek (t. j. dospelí, deti, starší ľudia)	
Náboženstvo / (ne)náboženská skupina	
Rodinná jednotka: uprednostňovanie presídlenia celých rodín	SR podľa možnosti preferovala prijatie celých rodín.
Prítomnosť rodinných príslušníkov v členskom štáte	
Národnostná/etnická skupina, ku ktorej osoba patrí	
Integračný potenciál alebo posudzovaná/predpokladaná motivácia na integráciu	
Vnútrore vysídlenie osôb	Vnútrore vysídlenie v krajine pôvodu môže byť pre SR prijateľné v špecifických prípadoch, kedy je situácia osôb riadne preskúmaná a sú vážne dôvody pre ktoré je presun do inej krajiny jediným riešením.

Otázka č. 9a: Uplatňuje váš členský štát kritériá na vylúčenie/vyradenie určitých osôb z presídlenia/humanitárneho prijatia? Ide o kritériá, ktoré vedú k vylúčeniu alebo odloženiu presunu po uzavretí predbežného výberu.

Nie, v tomto prípade neboli stanovené takéto kritéria, avšak vo všeobecnosti sa stanovujú kritéria v súvislosti s možným bezpečnostným rizikom, pozri ďalej otázku č. 9c.

Ak áno, pokračujte otázkami č. 9b a 9c. Ak nie, pokračujte otázkou č. 10.

Otázka č. 9b: Kto stanovuje kritériá pre vylúčenie/vyradenie a ako to prebieha v praxi?

N/A

Otázka č. 9c: Uveďte, či sa uplatňujú nejaké kritériá na vylúčenie/vyradenie určitých osôb z výberu na presídlenie/humanitárne prijatie (oficiálne alebo v praxi).

Kritérium	Vyjadrite sa k dôležitosti kritériá a vysvetlite okolnosti, za akých sa uplatňuje
Vedomosť o závažnom trestnom čine alebo trestnom zázname utečenca	V prípade, ak je dôkaz, že sa osoba dopustila závažného trestného činu, to znamená trestného činu proti mieru, vojnového trestného činu alebo trestného činu proti ľudskosti podľa medzinárodných dokumentov, MV SR osobe neudelí azyl.
Utečenci, ktorí nemajú na základe posúdenia potenciál integrovať sa	
Utečenci s rodinnými problémami (nevyriešené problémy týkajúce sa starostlivosti o deti, manželstvo uzavreté pred dosiahnutím plnoletosti)	
Utečenci so zložitými profilmi , vrátane vysokopostavených členov vlády/štátnych orgánov, sudcov, prokurátorov	
Osoby, ktoré sú príslušníkmi armády, súkromných bezpečnostných služieb, spravodajských zložiek, polovojenských a militantných skupín	SR neprijíma osoby, ktoré by mohli predstavovať bezpečnostnú hrozbu.
Príslušníci policajných zložiek	
Zamestnanci väzníc alebo zariadení určených na zaistenie cudzincov	
Informátori	
Osoby na sankčnom zozname EÚ ¹¹	
Osoby, ktoré (údajne) spáchali závažné (nepolitické) trestné činy vo svojej krajine pôvodu	
Osoby, ktorých priami rodinní príslušníci sú pôsobiaci ako bojovníci	
Iné kritérium, uveďte	

Nasledujúce otázky sa týkajú fázy po výbere osôb vhodných na presídlenie a pred odchodom do členského štátu.

Otázka č. 10a: Aký všeobecný postup sa uplatňuje okamžite po vydaní rozhodnutia o presídlení/prijatí? Uveďte administratívne úkony, ktoré je potrebné vykonať, a ako sa orgány a zodpovedné subjekty pripravujú na odchod. Opíšte úlohy a zodpovednosti všetkých subjektov zapojených do tohto procesu.

Po schválení návrhu zoznamu osôb na humanitárne prijatie boli vykonané administratívne úkony spojené s vydaním národných víz. Národné víza boli osobám udelené MZVaEZ SR na základe vopred získaných údajov. Komunikácia ohľadom vybavovania národných víz prebiehala medzi MÚ MV SR a MZVaEZ SR, pričom MÚ MV SR sprostredkoval všetky informácie konzulárnemu odboru MZVaEZ SR. V čase vybavovania víz bola situácia v Iraku označovaná našim zastupiteľským úradom za obzvlášť rizikovú, v dôsledku čoho veľvyslanec SR pre Irak musel opustiť územie Irackej republiky s tým, že bol dočasne presunutý do Bejrútu. Nakoľko sa v Erbile ani v okolí Erbilu nenachádzal veľvyslanec alebo konzul SR pre Irak, víza boli vydané konzulom ČR, ktorý v tom čase pôsobil v Iraku a konkrétne sa nachádzal v Erbile.

Otázka č. 10b: Podpisuje sa po výbere a pred odchodom formálna dohoda medzi presídľovanou/prijímanou osobou a členským štátom? Ak áno, na čo všetko sa vzťahuje takáto dohoda? Napr. ako sa pristupuje k nezaopatreným deťom?

¹¹ Konsolidovaný zoznam osôb, skupín a subjektov podliehajúcich finančným sankciám EÚ, dostupné na http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/consol-list/index_en.htm.

Pred príchodom do SR nebola s vybranými rodinami podpísaná žiadna právne záväzná zmluva. Vybraní kandidáti pred príchodom však podpísali potvrdenie, že im boli poskytnuté informácie o tom, čo ich čaká po vstupe na územie SR. Išlo najmä o záležitosti týkajúce sa azylovej procedúry, procese integrácie a základné informácie o SR. Svojím podpisom potvrdili svoje rozhodnutie byť presunutí do SR. Tento „kontrakt“ bol skôr neformálneho charakteru, slúžil len pre MÚ MV SR ako potvrdenie o tom, že boli oboznámení s danými informáciami.

Otázka č. 11a: Akým spôsobom sa vykonáva presun do členského štátu? Uvedte, kto organizuje cestu, ako sa realizuje v praxi (individuálne, charterovým alebo bežným komerčným letom; tranzit cez členské alebo nečlenské krajiny schengenskej zóny) a aké služby sa poskytujú (osobitné opatrenia pre osoby so zdravotným postihnutím, prístup k liekom v prípade potreby atď.). (Službami okamžite po príchode sa zaoberá ďalšia otázka).

Osoby boli prevezené priamym chartrovým letom z Erbilu do Košíc, SR. Tento let bol zabezpečený zahraničnými partnermi v koordinácii s ich duchovným vodcom. Zahraniční partneri pokryli náklady súvisiace s chartrovým letom.

Otázka č. 11b: Poskytujú sa zraniteľným osobám osobitné služby počas presunu do členského štátu? (špeciálne vyzdvihnutie z miesta pobytu, na letisku, počas letu).

Po prilete na letisko Košice, SR, boli zo strany MÚ MV SR pripravené autobusy na okamžitý presun do ZT Humenné. Čo sa týka špeciálnych potrieb zraniteľných skupín, pre invalidov boli zabezpečené aj invalidné vozíky.

2.3 POPRÍCHODOVÁ A INTEGRAČNÁ FÁZA

Táto fáza sa vzťahuje na obdobie okamžite po fyzickom príchode presídľovanej osoby alebo osoby prijatej v rámci humanitárneho prijímacieho programu na územie členského štátu.

Otázka č. 12a: Líši sa politika a legislatíva v oblasti integrácie presídlených utečencov od politiky/legislatívy zameranej na integráciu osôb, ktorým bol priznaný status utečenca po podaní žiadosti o azyl? Ak áno, stručne uveďte v čom.

Nie. SR zatiaľ nemá politiku ani legislatívne upravený štatút presídlenia alebo humanitárneho prijatia a ani špecificky upravený proces integrácie týchto osôb. Humanitárne prijaté osoby prešli bežnou azylovou procedúrou, tak ako ju upravuje zákon o azyle¹². Čo sa týka integrácie, tieto osoby rovnako ako ostatní azylanti alebo osoby s poskytnutou doplnkovou ochranou pokračujú v integračnom projekte, ktorý je realizovaný neziskovou organizáciou pod supervíziou MÚ MV SR. Týmto osobám sú poskytované služby porovnateľné so službami v rámci štandardného integračného projektu určeného pre osoby s udelenou medzinárodnou ochranou, ktorý v SR funguje v rámci financovania z Fondu pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF). Tieto projekty sa odlišujú v dĺžke poskytovania služieb, t.j. pre osoby humanitárneho prijatia môžu byť služby podľa potreby poskytované po dlhšiu dobu (až 3 roky). V porovnaní s bežnými žiadateľmi o azyl prebehlo azylové konanie v podstatne kratšom časovom horizonte, nakoľko podklady o situácii cieľovej skupiny v Iraku boli pracovníkom procedurálneho odboru dané vopred. Taktiež mali osoby po odchode z azylového zariadenia ihneď zabezpečené bývanie, do ktorého sa hneď po opustení tábora nasťahovali. Z cirkevných zdrojov im je poskytovaná rôzna doplnková asistancia.

Otázka č. 12b: Kto sú klúčoví hráči/aktéri a aké sú ich zodpovednosti počas popríchodovej a integračnej fázy? Týka sa to štátnych aktérov na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, mimovládnych organizácií, škôl a poskytovateľov vzdelávania, zdravotníckych služieb, subjektov súkromného sektora, náboženských inštitúcií atď.

Aktér (napr. ministerstvo, MVO, úrad atď.)	Zodpovednosti (zodpovedný za vyzdvihnutie pri príchode, zodpovedný za zabezpečenie ubytovania, zodpovedný za pomoc presídleným osobám atď.)
MÚ MV SR	MÚ MV SR bol zodpovedný za organizáciu príchodu skupiny na územie SR v spolupráci so zahraničnými partnermi.
MÚ MV SR	MÚ MV SR bol zodpovedný aj za zabezpečenie autobusovej prepravy osôb z letiska Košice do ZT Humenné.
MÚ MV SR	Procedurálny odbor MÚ MV SR bol zodpovedný za priebeh azylovej procedúry a udelenie azylu z humanitných dôvodov.
MÚ MV SR	MÚ MV SR bol taktiež zodpovedný za starostlivosť o tieto osoby počas azylovej procedúry, to znamená, že počas pobytu v azylovom zariadení v ZT Humenné im bolo poskytované ubytovanie, strava, základné hygienické potreby a vreckové. V ZT Humenné mali taktiež zabezpečené hodiny výučby slovenského jazyka spolu s kultúrnymi reáliami, poskytované mali aj psychologické poradenstvo a rôzne voľnočasové aktivity.

¹² Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

MÚ MV SR	MÚ MV SR pre tieto osoby taktiež vyčlenil samostatných sociálnych pracovníkov, ktorí zabezpečovali starostlivosť len o túto skupinu osôb. Okrem bežných služieb po udelení azylu sociálni pracovníci zabezpečovali aj nahlásenie presídlených osôb do zdravotnej poisťovne, a nahlásenie pobytu na cudzineckej polícii.
Nezisková organizácia	Nezisková organizácia v rámci svojho integračného projektu zabezpečuje ubytovanie a komplexné služby v rámci integrácie na území SR (zabezpečenie sociálnych pracovníkov, výučba slovenského jazyka, kultúrne reálie, voľnočasové aktivity).
Cirkev	Predstavitelia cirkví v SR najmä Nitrianskej diecézy, boli od začiatku projektu jedným z kľúčových aktérov, ktorí nielen, že neustále poskytovali osobám duchovnú oporu (kázne, bohoslužby, pravidelná komunikácia), ale zároveň boli aj dôležitým subjektom v oblasti integrácie, a to najmä v zabezpečení vhodného bývania.

Otázka č. 13: K akej okamžitej podpore majú prístup presídlené/prijaté osoby po príchode (pravdepodobne lietadlom)? Otázka sa vzťahuje len na okamžitú podporu po príchode, podľa možnosti počas prvých hodín resp. prvého dňa po príchode.

Opatrenia	Áno/ Nie	Ďalšie vysvetlenie
Vyzdvihnutie na letisku	Áno	MÚ MV SR zabezpečil autobusové transfery z letiska Košice do ZT Humenné. Pracovníci MÚ MV SR asistovali osobám pri nastupovaní do autobusov ako aj počas presunu do ZT Humenné.
Poskytnutie (dočasných) dokladov	Áno	Krátko po príchode do ZT Humenné, konkrétne po podaní žiadosti o udelenie azylu, bol osobám odobratý pas alebo iné doklady totožnosti. Po odobratí dokladov totožnosti bolo osobám vydané potvrdenie o zadržaní týchto dokladov a bol im vydaný preukaz totožnosti žiadateľa o azyl, kde je aj fotografia žiadateľa s pečiatkou MV SR. Na zadnej strane preukazu sa uvádzajú deti do 18 rokov. Tento preukaz je udeľovaný na max. 3 mesiace, po uplynutí doby v dôsledku predĺženia azylovej procedúry je potrebné si platnosť preukazu predĺžiť.
Strava	Áno	Vzhľadom k tomu, že prílet osôb prebehol v neskorých nočných hodinách, osobám bol okamžite po nástupe do autobusového transferu poskytnutý potravinový balíček.
Ubytovanie (detailnejšie opísané nižšie)		
Oblečenie	Nie/áno	Nie, nakoľko to nebolo potrebné. Avšak v prípade potreby záchytný tábor disponuje oblečením, ktoré je zvyčajne získavané prostredníctvom charitatívnych zbierok alebo donácií.
Zdravotné prehliadky	Áno	Krátko po príchode do ZT Humenné začali prebiehať lekárske vyšetrenia (všeobecná zdravotná prehliadka, meranie tlaku, odobratie vzorky krvi, röntgenové vyšetrenie, a pod.).

Iný druh zdravotnej starostlivosti	Áno	Počas príchodu a aj presunu do ZT Humenné bola prítomná lekárka, ktorá s ľuďmi na dobrovoľnej báze pracovala ešte v Erbile. Tá sa starala o tých, pre ktorých bol letový presun do SR obzvlášť problematický, nakoľko väčšina osôb cestovala lietadlom po prvý krát. V ZT Humenné sa nachádza všeobecný lekár, v prípade potreby sa vybavuje návšteva u špecializovaného lekára.
Tlmočenie po príchode	Áno	Tlmočenie hneď po príchode zabezpečili pracovníci MÚ MV SR.
Iné, uveďte		

Nasledujúce otázky sa týkajú povolenia udeleného osobám prijatým v rámci presídlenia alebo humanitárneho prijatia.

Otázka č. 14a: Aký status sa udeľuje osobám presídleným alebo prijatým v rámci humanitárneho prijatia? Líši sa od statusu priznaného osobám, ktorým bola udelená medzinárodná ochrana na základe „normálnej“ žiadosti o udelenie azylu? Uveďte trvanie a ďalšie podstatné detaily (možnosť predĺženia atď.).

Osobám, ktoré sa dostali do SR v rámci humanitárneho prijatia, bol udelený azyl z humanitných dôvodov. Hlavným dôvodom udelenia azylu z humanitných dôvodov bol fakt, že títo ľudia boli prenasledovaní z dôvodu náboženského vyznania, pričom všetci boli zároveň aj vnútorne vysídlenými osobami, ich dočasným útočiskom bol utečenecký tábor v Erbile.

Otázka č. 14b: Ak osobe nie je udelený „štandardný“ status medzinárodnej ochrany a súvisiace povolenie na pobyt po príchode, aký iný právny status je jej priznaný? V prípade existencie viacerých druhov presídlenia alebo humanitárneho prijatia, doplňte riadky alebo jasne oddelte príslušné informácie.

Druh programu	Povolenie/oprávnenie na pobyt	Počiatková doba platnosti povolenia (v mesiacoch)	Možnosť predĺženia povolenia, ak sa umožňuje	Ďalšie informácie v prípade potreby / ak je relevantné
Presídľovací program				
Program humanitárneho prijatia	Osoby s udeleným azylom získavajú v momente právoplatnosti rozhodnutia o udelení azylu trvalý pobyt na území SR.	Azyl vrátane azylu z humanitných dôvodov sa udeľuje na dobu neurčitú. V zmysle zákona o pobyte cudzincov, ¹³ „cudzincovi, ktorému bol udelený azyl, policajný útvar vydá doklad o pobyte, v ktorom uvedie názov „azylant“.“ Platnosť tohto dokladu je desať rokov; ak ide o azylanta, ktorému bol udelený azyl na tri roky, je platnosť dokladu tri roky.		

Otázka č. 15a: Majú presídlené osoby alebo osoby prijaté v rámci humanitárneho prijatia právo na zlúčenie rodiny?

Rodinní príslušníci osôb (štátnych príslušníkov tretej krajiny), ktorým bol udelený azyl z humanitných dôvodov (podľa § 9 zákona o azyle) na území SR, nemajú nárok na získanie azylu na účel zlúčenia rodiny, ale majú možnosť požiadať o prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny¹⁴ v prípade, ak spĺňajú podmienky na jeho udelenie a sú schopní predložiť všetky doklady v zmysle zákona o pobyte cudzincov. Žiadosť o tento druh pobytu musí byť podaná rodinným príslušníkom v zahraničí na zastupiteľskom úrade.

¹³ Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov § 73. ods. 11.

¹⁴ Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov § 27. ods. 1 a.

Otázka č. 15b: Ak áno, do akej miery sa právo na zlúčenie rodiny pre presídlené osoby alebo osoby prijaté v rámci humanitárneho prijatia líši od tohto práva v prípade iných osôb, ktorým bol priznaný status utečenca?

Rodinní príslušníci osôb, ktorým bol udelený azyl podľa § 8 zákona o azyle môžu požiadať o udelenie azylu na účel zlúčenia rodiny. Tieto osoby môžu požiadať aj o prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny v zmysle zákona o pobyte cudzincov.

Otázka č. 15c: Majú presídlené osoby alebo osoby prijaté v rámci humanitárneho prijatia prístup k naturalizácii/štátnemu občianstvu?

Áno

Otázka č. 15d: Ak áno, do akej miery sa prístup k naturalizácii/štátnemu občianstvu pre presídlené osoby alebo osoby prijaté v rámci humanitárneho prijatia líši od prístupu v prípade iných osôb, ktorým bol priznaný status utečenca?

Podľa zákona o štátnom občianstve SR¹⁵ je pre azylanta podmienkou na udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky mať aspoň 4 roky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky predchádzajúce podaniu žiadosti o udelenie štátneho občianstva SR.

Ďalší súbor otázok opisuje [geografické rozdelenie presídlených osôb alebo osôb prijatých v rámci humanitárneho prijatia a zabezpečenie \(rôznych druhov\) ubytovania](#). Cieľom je lepšie pochopiť špecifickú prax v členských štátoch pri fyzickom presídľovaní osôb okamžite po príchode a následne.

Otázka č. 16a: Je v členskom štáte určené [geografické rozdelenie](#) presídlených osôb alebo osôb prijatých v rámci humanitárneho prijatia? Vysvetlite odpoveď. Ak nie, pokračujte otázkou č. 17. Ak áno, pokračujte otázkou č. 16b. Geografické rozdelenie je umiestnenie presídlených osôb do rôznych oblastí/provincií/obcí členského štátu podľa národných priorit.

Áno, v prípade realizovaného humanitárneho prijatia bola presne určená konkrétna oblasť, do ktorej mali byť osoby presunuté.

Otázka č. 16b: Kto rozhoduje o geografickom rozdelení a ako to funguje v praxi (z hľadiska financií pridelených obciam, ktoré prijali presídlené osoby, dostupnosti ubytovania, prístupu k vzdelaniu a zamestnaniu, preferencií osôb)

V prípade realizovaného humanitárneho prijatia boli všetky osoby umiestnené do mesta Nitra a jej blízkeho okolia, nakoľko mali osoby k sebe vybudované silné citové väzby a pred odchodom z krajiny pôvodu fungovali ako komunita. V tejto oblasti taktiež pôsobí nezisková organizácia, ktorá poskytuje integračné služby a z toho dôvodu vedela vytvoriť podmienky na ich integráciu, nakoľko tam mala vybudovanú silnú sociálnu infraštruktúru.

Vo všeobecnosti sú však osoby s udelenou medzinárodnou ochranou umiestňované do miest, kde je realizovaný projekt integrácie pre osoby s udelenou medzinárodnou ochranou, tak aby mali prístup k službám poskytovaným v rámci týchto projektov. Okrem Nitry, sú to v súčasnosti tri väčšie mestá – Bratislava, Žilina, Košice. Avšak je potrebné poznamenať, že takto nastavená geografická distribúcia môže byť zmenená na základe výmeny organizácie, ktorá realizuje projekt integrácie, vzhľadom k tomu, že v súčasnosti je integrácia osôb s udelenou medzinárodnou ochranou realizovaná v rámci projektov v 3 mestách, kde majú realizujúce organizácie svoje kancelárie. V prípade prijatia väčšej skupiny osôb budú osoby distribuované v závislosti od dostupnosti bývania, pracovných a vzdelávacích možností. Osoby budú teda situované podľa dostupnosti služieb a možností a zároveň tak, aby mali príležitosť začleniť sa do majoritnej spoločnosti a nie sa izolovať v rámci svojej komunity. Čiže z uvedeného vyplýva predpokladané smerovanie geografických priorit v rámci distribúcie osôb s udelenou medzinárodnou ochranou na celom území SR.

Otázka č. 17a: Uvedte, aké druhy ubytovania sú k dispozícii pre presídlené osoby alebo osoby prijaté v rámci humanitárneho prijatia po príchode a akým spôsobom je zabezpečené ubytovanie vo vašom členskom štáte s uvedením maximálneho trvania a subjektov poskytujúcich ubytovanie.

¹⁵ V zmysle § 7 ods. 2 písm. e) zákona č.40/1993 Z. z o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Ubytovanie pre presídlené osoby	Áno – vždy Áno – často Áno - zriedkavo Nevyužíva sa	Maximálne trvanie (mesiace/trvalé)	Kto poskytuje ubytovanie? (napr. štát, mimovládne organizácie, presídlená osoba, náboženské inštitúcie)	Ďalšie vysvetlenie
Ubytovanie v záchytných táboroch	Áno	V ZT Humenné sú žiadatelia o azyl vrátane prijatých osôb umiestnení po príchode do SR minimálne počas prvých 3-4 týždňov, nakoľko toto zariadenie slúži aj ako karanténne zariadenie. V tomto zariadení sa teda nachádzajú žiadatelia do ukončenia karantény. V azylových zariadeniach sa žiadatelia o azyl nachádzajú počas priebehu azylovej procedúry, ktorá zvyčajne trvá 3 mesiace.	Ubytovanie v azylových zariadeniach, vrátane záchytného tábora je v gescii MV SR.	Okrem ubytovania v azylovom zariadení zabezpečuje MV SR stravu, základné hygienické potreby a vreckové. V azylovom zariadení je taktiež poskytovaná zdravotná, sociálna a psychologická starostlivosť. Osoby prijaté v rámci humanitárneho prijatia boli v ZT Humenné umiestnené počas celého priebehu azylového konania.
Ubytovanie v dočasných príbytkoch/ ubytovacích zariadeniach (stany, prestavané budovy, napr. školy)	N/A	N/A	N/A	N/A
Ubytovanie v sociálnych/ obecných zariadeniach	N/A	N/A	N/A	N/A
Ubytovanie v hoteloch alebo iných druhoch ubytovacích zariadení (v minulosti) určených pre turistov	N/A	N/A	N/A	N/A
Ubytovanie v normálnych ubytovacích zariadeniach/v súkromí	Áno	Bývanie majú osoby zabezpečené na dobu 3 rokov.	Bývanie zabezpečovala nezisková organizácia v spolupráci s cirkvou. Okrem komerčného bývania boli využívané aj cirkevné zariadenia a bývanie poskytované dobrovoľníkmi.	Vo všeobecnosti bolo bývanie zabezpečované neziskovou organizáciou.
Iné, uveďte				

Otázka č. 17b: Majú presídlené/prijaté osoby možnosť voľného pohybu v rámci členského štátu po príchode resp. po pridelení ubytovania?

Áno

Áno, po splnení určitých podmienok, a to:

Áno, osoby majú voľný pohyb po území SR, avšak bývanie majú zabezpečené len v danom regióne. V prípade, ak by sa chcela osoba presťahovať do inej časti SR, musela by si hradiť všetky náklady spojené s bývaním, prípadne sa individuálne dohodnúť s realizátorom projektu.

Počas azylového konania, kedy boli osoby umiestnené v azylovom zariadení, nemohli opustiť zariadenie záchytného tábora počas prvých cca 20 dní, nakoľko záchytný tábor slúži aj ako karanténne zariadenie. Po uplynutí tejto doby mohli osoby vychádzať zo zariadenia a voľne sa pohybovať po území SR na báze priepustiek.

Otázka č. 17c: Majú presídlené osoby možnosť voľne cestovať do iného členského štátu po pridelení bývania?

Áno, hneď po tom ako bol osobe udelený azyl.

Áno, po splnení určitých podmienok, a to:

Osoba s udeleným azylom má trvalý pobyt v SR a príslušné OCP PZ jej vydá doklad o pobyte, na základe ktorého môže cestovať v rámci územia členských štátov EÚ spolu s platným cestovným dokladom. V prípade, ak azylant nie je držiteľom cestovného dokladu, alebo platnosť cestovného dokladu jeho domovskej krajiny uplynula, vydá sa mu Cestovný doklad (Dohovor z 28. Júla 1951). Dĺžka turistického pobytu v inej krajine EÚ nesmie presiahnuť 90 dní. Čo sa týka možnosti zamestnania v inej krajine EÚ, azylant má rovnaké práva ako občan SR.

Nasledujúci súbor otázok sa týka služieb a finančných prostriedkov určených na integráciu presídlených osôb alebo osôb prijatých v rámci humanitárneho prijatia.

Cieľom je lepšie pochopiť špecifickú prax členských štátov pri fyzickom presídľovaní okamžite po príchode a v následne. Upozorňujeme na to, že v tejto časti nie je zahrnuté poskytovanie informácií a kultúrnych reálií, ktorých sa týka ďalší súbor otázok na str. 25.

Otázka č. 18: V nižšie uvedenej tabuľke uveďte, ktoré integračné opatrenia sa realizujú osobitne vo vzťahu k osobám prijatým v rámci presídlenia a/alebo humanitárneho prijatia a kto ich realizuje. Malá tematická štúdia EMN „Integrácia osôb s udelenou medzinárodnou/humanitárnou ochranou na trhu práce: legislatíva a prax“ sa venuje migrácii za prácou, pričom informácie, ktoré sú podrobne zachytené v uvedenej štúdii, nie je potrebné tu uvádzať opakovane, ak sú rovnaké aj v prípade presídlených osôb. Ak sú však poskytované služby a integračné opatrenia u presídlených osôb odlišné ako v prípade iných osôb, ktorým bol priznaný status utečenca, vyplňte celú nižšie uvedenú tabuľku.

Služba alebo opatrenie	Poskytuje sa (Áno/ Nie)	Kto poskytuje službu?	Ako dlho sa poskytuje? (týždne, mesiace, roky)	Opíšte druh poskytovanej služby a ako funguje v praxi	Sú tieto služby odlišné od služieb poskytovaných osobám, ktorým bol priznaný status utečenca (iným ako presídleným osobám)?
Týždenný alebo mesačný finančný príspevok (uvedte sumu na osobu)	Áno, mesačne.	Tieto finančné príspevky sú poskytované neziskovou organizáciou, ktorá realizuje proces integrácie.	Finančné príspevky budú osoby dostávať po dobu troch rokov. Príspevky v hodnote 100 eur sú poskytované počas 1 roka od momentu získania azylu v SR. Druhý rok budú osoby dostávať príspevok vo výške 80 eur. Tretí rok to	Tieto príspevky sú vyplácané pravidelne mesačne neziskovou organizáciou zo zdrojov zahraničných donorov. V praxi to znamená, že v stanovenom termíne si azylanti prídu vyzdvihnúť do kancelárie neziskovej organizácie finančný príspevok.	Áno, v porovnaní s bežnými azylantmi alebo osobami s poskytnutou doplnkovou ochranou, ktorí získali medzinárodnú ochranu v SR po individuálnom požiadaní o udelenie azylu po vstupe do SR, sú tieto osoby zvýhodnené po finančnej stránke. Vo všeobecnosti je integrácia osôb s udelenou medzinárodnou ochranou financovaná najmä zo zdrojov EÚ (AMIF), pričom integrácia osôb humanitárneho prijatia je financovaná zo zdrojov sponzorského partnera. To znamená, že nakoľko financovanie integrácie nie je rovnaké ako u ostatných projektov a teda nezávisí od výšky alokácie finančných zdrojov zo strany EÚ alebo SR, je stabilnejšie a aj vyššie. Ostatní azylanti alebo osoby s doplnkovou ochranou nemajú vopred zabezpečené bývanie. Po tom, ako opustia azylové zariadenia im je

Služba alebo opatrenie	Poskytuje sa (Áno/Nie)	Kto poskytuje službu?	Ako dlho sa poskytuje? (týždne, mesiace, roky)	Opíšte druh poskytovanej služby a ako funguje v praxi	Sú tieto služby odlišné od služieb poskytovaných osobám, ktorým bol priznaný status utečenca (iným ako presídleným osobám)?
			bude príspevok vo výške 60 eur.		poskytovaná asistencia pri hľadaní bývania, väčšinou si však nájdu miesto v ubytovni, alebo bývanie prostredníctvom komerčného nájmu.
Materiálna pomoc (jedlo, oblečenie, doprava, nábytok, domáce potreby a iné základné potreby)	Áno	Materiálna pomoc je poskytovaná neziskovou organizáciou najmä prostredníctvom zbierok a donácií. Jedná sa hlavne o nábytok, kuchynské potreby, oblečenie, jedlo a pod. Nezisková organizácia taktiež financuje verejnú mestskú dopravu.	Zbierky a donácie sú súčasťou služieb poskytovaných neziskovou organizáciou, ktorá integračný projekt realizuje. Táto podpora je poskytovaná podľa potrieb počas trvania integračného projektu, to je 3 roky.	Za každú rodinu boli spracované zoznamy potrieb. Na základe týchto zoznamov sa vyhlasovali zbierky.	Nie. Tieto služby sú podobné vo všetkých integračných projektoch realizovaných neziskovými organizáciami.
Vstupné zdravotné vyšetrenie (vrátane lekárskej prehliadky, očkovania)	Áno	MV SR	Po príchode do záchytného tábora.	Po príchode do SR boli osoby umiestnené do záchytného tábora, kde osoby prechádzali zdravotnými vyšetreniami, všeobecnou prehliadkou, odberom krvi, meraním tlaku a pod. V prípade potreby aj očkovaním. V záchytnom tábore je k dispozícii všeobecný lekár, pre irackých kresťanov bola vyčlenená aj samostatná detská lekárka. Vzhľadom k tomu, že záchytný tábor slúži aj ako karanténne zariadenie, jeho cieľom je eliminácia akéhokoľvek výskytu prenosných a infekčných ochorení.	Nie. Vstupné zdravotné vyšetrenia a karanténa sú bežnou procedúrou u všetkých žiadateľov o azyl v SR.
Úplný prístup k zdravotnej starostlivosti	Áno	SR	Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu, resp.	Po presune z tábora do Nitry boli azylanti ihneď prihlásení k všeobecnému lekárovi, u ktorého	Nie, všetkým azylantom poskytuje štát SR zdravotnú starostlivosť v rovnakom rozsahu ako občanom Slovenskej republiky. Azylanti majú

Služba alebo opatrenie	Poskytuje sa (Áno/Nie)	Kto poskytuje službu?	Ako dlho sa poskytuje? (týždne, mesiace, roky)	Opíšte druh poskytovanej služby a ako funguje v praxi	Sú tieto služby odlišné od služieb poskytovaných osobám, ktorým bol priznaný status utečenca (iným ako presídleným osobám)?
(pri špecializovanej starostlivosti atď.)			bezplatnej zdravotnej starostlivosti je bez časového obmedzenia.	bolo taktiež potrebné absolvovať vstupné zdravotné vyšetrenie.	automaticky nárok na zaradenie do systému verejného zdravotného poistenia. Osobám s poskytnutou doplnkovou ochranou MÚ MV SR vydáva kartu, ktorá je inej farby ako u azylantov alebo občanov SR, avšak umožňuje osobám prístup k zdravotnej starostlivosti v rovnakom rozsahu.
Prístup k špecializovaným službám pre obeť násillia a mučenia, ženy alebo dievčatá v ohrození, deti v ohrození, utečencov so zdravotným postihnutím, staršie osoby, osoby, u ktorých sa nepredpokladá vstup na trh práce (vrátane poradcov, psychológov, preverovania duševného stavu atď.)	Áno	Nezisková organizácia poskytuje služby ako je psychologické poradenstvo, asistenciu pri návšteve lekára a vybavovaní špeciálnej zdravotnej starostlivosti.	Prístup k týmto službám poskytovaných neziskovou organizáciou trvá počas celých troch rokov.	Nezisková organizácia realizuje pravidelné sedenia s psychológom.	Nie. Psychologické poradenstvo je vo všeobecnosti poskytované každou neziskovou organizáciou v rámci komplexných integračných služieb rovnako pre všetky osoby s udelenou medzinárodnou ochranou.
Podpora vzdelávania ((a)registrácia detí do škôl, (b) uznanie dosiahnutého vzdelania)	Áno	Sociálni pracovníci neziskovej organizácie poskytujú asistenciu pri registrácii detí, na ktoré sa viaže povinná školská dochádzka, do škôl a taktiež poskytujú asistenciu pri uznávaní	Táto podpora je poskytovaná podľa potreby bez časového obmedzenia.		Nie. Poskytovaná asistencia pri zaraďovaní detí povinnej školskej dochádzky do škôl alebo predškolských zariadení je rovnaká ako u iných azylantov alebo osôb s doplnkovou ochranou, čiže rovnako vo všetkých integračných projektoch.

Služba alebo opatrenie	Poskytuje sa (Áno/Nie)	Kto poskytuje službu?	Ako dlho sa poskytuje? (týždne, mesiace, roky)	Opíšte druh poskytovanej služby a ako funguje v praxi	Sú tieto služby odlišné od služieb poskytovaných osobám, ktorým bol priznaný status utečenca (iným ako presídleným osobám)?
		dosiahnutého vzdelania.			
Sociálna podpora (zlúčenie rodiny, právna podpora, právne zastupovanie a komunitné programy)	Áno/nie	Nezisková organizácia poskytuje tieto služby prostredníctvom zazmluvnených partnerov.	Prístup k bezplatnému právnomu poradenstvu je zabezpečovaný podľa potreby bez časového obmedzenia.		Všetci azylanti alebo osoby s doplnkovou ochranou majú prístup k bezplatnému právnomu poradenstvu. Azyl na účel zlúčenia rodiny sa udeľuje len v prípadoch, kedy bol osobe udelený azyl podľa § 8 zákona o azyle ¹⁶ , čo neplatí pre osobu, ktorej bol udelený azyl z humanitných dôvodov ¹⁷ .
Tlmočenie/ preklady pri prijímacích a orientačných stretnutiach a stretnutia s poskytovateľmi služieb	Áno	MÚ MV SR, nezisková organizácia.	Počas pobytu v záchytnom tábore MÚ MV SR zabezpečoval tlmočenie, ďalej po opustení záchytného tábora a po presune do Nitry zabezpečuje tlmočenie nezisková organizácia. Tlmočenie je poskytované podľa potreby, bez časového obmedzenia. Avšak najmä počas prvých týždňov po opustení azylového zariadenia.	Tlmočníci sú dôležitou súčasťou integračného procesu azylantov, v niektorých prípadoch sprevádzajú osoby k lekárovi, tlmočia počas spoločných orientačných/informačných stretnutí, pomáhajú pri vybavovaní na úradoch a sú prítomní v situáciách, kedy je porozumenie veľmi dôležité. Tlmočník je prítomný aj počas stretnutí so psychológom alebo stretnutí ohľadom právnych záležitostí. Nezisková organizácia má k dispozícii 2 tlmočníkov.	V prípade potreby je tlmočenie zvyčajne zabezpečené rovnako pre všetky osoby s udelenou medzinárodnou ochranou vo všetkých integračných projektoch.
Iné, uveďte Bývanie	Áno	Nezisková organizácia	Počas 3 rokov.	Nezisková organizácia zabezpečila vhodné bývanie pre jednotlivé rodiny, do ktorého boli presunuté hneď po opustení záchytného tábora.	Na rozdiel od ostatných osôb, ktorým bola udelená medzinárodná ochrana, nezisková organizácia zabezpečila osobám humanitárneho prijatia bývanie po dobu 3 rokov a dodatočne vypláca finančné príspevky na pokrytie základných životných potrieb. V rámci ostatných integračných projektov osoby s udeleným azylom alebo poskytnutou doplnkovou

¹⁶ Ministerstvo udelí azyl osobám, ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol udelený azyl podľa § 8 zákona č 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁷ V zmysle § 9 zákona č 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Služba alebo opatrenie	Poskytuje sa (Áno/Nie)	Kto poskytuje službu?	Ako dlho sa poskytuje? (týždne, mesiace, roky)	Opíšte druh poskytovanej služby a ako funguje v praxi	Sú tieto služby odlišné od služieb poskytovaných osobám, ktorým bol priznaný status utečenca (iným ako presídleným osobám)?
					ochranou dostávajú mesačný príspevok na pokrytie nákladov súvisiacich s bývaním ako aj základných životných potrieb, pričom im je poskytovaná asistencia pri hľadaní vhodného bývania zo strany neziskovej organizácie. Finančné príspevky na pokrytie týchto nákladov sú však obmedzené na prvých 6 mesiacov po získaní medzinárodnej ochrany (v určitých prípadoch s možnosťou predĺženia).

Otázka č. 19a: Aké finančné prostriedky sú vyčlenené na presídlenia a humanitárne prijatia, pre koho sú k dispozícii a akým spôsobom sú pridelené? Je stanovená mesačná alebo ročná fixná suma na presídlenú osobu alebo celkový ročný rozpočet bez ohľadu na počet presídlených osôb? Uvedte, či tieto prostriedky pokrývajú financovanie na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni a do akej miery sa členský štát spolieha na financovanie z EÚ (AMIF). Uvedte, či tieto finančné prostriedky sú k dispozícii všetkým osobám, ktorým váš členský štát udelil medzinárodnú ochranu, alebo či ide o osobitné financovanie v rámci presídľovacích alebo humanitárnych prijímacích programov.

Projekt je financovaný zo sponzorských zdrojov na základe zmluvy s neziskovou organizáciou. Financovanie projektu zahraničným sponzorom je určené primárne pre cieľovú skupinu a slúži na pokrytie nákladov spojených s bývaním a zabezpečením komplexných služieb v rámci integrácie v SR (pozri tiež kapitolu 3). Štát pokryl náklady spojené s ubytovaním v záhytnom tábore, kde bola okrem ubytovania poskytovaná aj strava, základné hygienické potreby a vreckové. Okrem toho štát zabezpečuje počas pobytu v azylovom zariadení a aj po udelení azylu prístup k bezplatnej zdravotnej starostlivosti, resp. prístup k verejnému zdravotnému poisteniu. Azylantom bol zo zdrojov štátneho rozpočtu v súlade s existujúcou legislatívou vyplatený aj jednorazový finančný príspevok vo výške jeden a pol násobku životného minima.

V tomto projekte nedochádza k žiadnemu čerpaniu prostriedkov z AMIFu.

Otázka č. 19b: Uvedte ročnú výšku finančných prostriedkov, na presídlenia alebo humanitárne prijatia (len činnosti súvisiace s presídlením do príchodu do (členského) štátu, bez rozpočtu/financovania služieb po príchode). Ak sú finančné prostriedky vyčlenené ako fixná suma na presídlenú osobu, uvedte celkovú výšku finančných prostriedkov vyčlenených na všetky presídlené osoby. Zároveň uvedte, čo zahŕňa toto financovanie.

Ak áno, uvedte kvóty	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Rozpočet na presídlenia	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Čo zahŕňa?	N/A					

Nasledujúci súbor otázok sa týka poskytovania informácií a kultúrnej orientácie.

Otázka č. 20a: Do akej miery sú presídleným osobám / osobám prijatým v rámci programov humanitárneho prijatia poskytované informácie a kultúrna orientácia po príchode? Vyplňte nižšie uvedenú tabuľku a uvedte, do akej miery sa informácie a kultúrna orientácia poskytované v rámci presídľovania a humanitárneho prijatia líšia od informácií a kultúrnej orientácie poskytovanej iným osobám, ktorým váš členský štát udelil medzinárodnú ochranu.

<p>Aký druh informácií / kultúrnej orientácie sa poskytuje, napr. orientácia v rámci komunity, doprava a cestovanie, prehľad práv, úloha polície, otvorenie bankového účtu atď.</p> <p>V rámci kultúrnych reálií sú predstavované záležitosti ako napríklad politický systém v SR, história, základné geografické údaje o SR, postavenie žien, stravovacie návyky, aké potraviny kupovať, príprava CV.</p>	<p>Kedy sa poskytujú informácie / kultúrna orientácia, napr. po príchode, počas prvého týždňa/ mesiaca atď.</p> <p>Kultúrne reálie sú poskytované už po príchode do záchytného tábora. Ďalej sú poskytované v rámci integračného projektu.</p>	<p><u>Kto poskytuje informácie / kultúrnu orientáciu?</u> napr. sociálny pracovník, pracovník miestneho úradu, polícia atď.</p> <p>V záchytnom tábore sú kultúrne reálie zabezpečované neziskovou organizáciou, ktorá v tomto zariadení poskytuje doplnkové táborové služby, ako je výučba slovenského jazyka, kultúrne reálie, psychologické poradenstvo a iné voľnočasové aktivity.</p> <p>V rámci integrácie sú kultúrne reálie poskytované neziskovou organizáciou ako súčasť komplexných integračných služieb.</p>	<p>Akým spôsobom sú poskytované informácie / kultúrna orientácia, napr. v ústnej/písomnej podobe, formou letákov atď.</p> <p>Hodiny kultúrnej orientácie prebiehajú v skupinách. Sociálni pracovníci však často krát usmerňujú žiadateľov o azyl aj azylantov aj na individuálnej báze.</p>	<p>Líšia sa informácie / kultúrna orientácia od informácií / kultúrnej orientácie poskytovanej iným osobám, ktorým bola udelená medzinárodná ochrana (iným ako presídleným osobám)?</p> <p>Hodiny kultúrnych reálií sú poskytované pre všetky osoby s udelenou medzinárodnou ochranou.</p>
---	---	--	--	---

Otázka č. 20b: Ako je prijímajúca komunita na lokálnej úrovni prípravovaná na príchod presídlených/prijatých osôb prostredníctvom poskytovania informácií? Uvedte druh poskytovaných informácií (ústne alebo písomné informácie), príjemcov takýchto informácií (miestne úrady, školy, komunitné centrá) a akým spôsobom sú tieto informácie šírené.

MÚ MV SR pred príchodom osôb do SR prizval starostov obcí, do ktorých mali byť osoby presťahované, aby ich vopred informoval o príchode osôb do Nitrianskeho kraja. Vybraným starostom a iným zástupcom boli poskytnuté informácie ohľadom azylovej problematiky v SR, právneho postavenia azylantov a projekte humanitárneho prijatia, ako aj kultúry daných osôb. Cieľom stretnutia bolo zabezpečiť pripravenosť miest a obcí na prijatie osôb ako aj zabezpečiť transparentnosť toku informácií. Vďaka tomuto stretnutiu MÚ MV SR taktiež zistil, v ktorých obciach sa dá počítať s pozitívnym prijatím osôb a naopak, v ktorých podpora nie je dostatočná na umiestnenie osôb. To znamená, že do obcí, kde sa MÚ MV SR nestretol s ochotou zo strany starostov aktívne podporiť ich príchod, osoby nemali byť umiestňované.

Na vyžiadanie niektorých starostov, MÚ MV SR navštívil obce, v ktorých prebehli individuálne stretnutia so starostami, ktorých predmetom boli informačné diskusie v rámci mestských zastupiteľstiev.

Okrem toho bolo pred príchodom skupiny do Nitrianskeho regiónu taktiež zvolané stretnutie so zástupcami Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR za účelom uľahčenia integrácie detí povinnej školskej dochádzky do systému školstva.

Otázka č. 20c: Akým spôsobom sú štátni úradníci, obce, miestne mimovládne organizácie, občania a ďalší ľudia na lokálnej úrovni informovaní/školení v tom, ako pristupovať k príchodu presídlených/prijatých osôb? Kto poskytuje a kto prijíma tieto informácie/školenia, ako sú poskytované a aké vzdelanie/predpoklady musí mať školiaci personál?

Reakcie na príchod skupiny do daného regiónu boli rôzne. Štátni úradníci a mestské zastupiteľstvá nie sú zvyknuté na veľký počet cudzincov, predovšetkým arabského pôvodu, z čoho vyplýva, že vzhľadom k nízkemu počtu cudzincov, ako aj azylantov, špeciálne školenia zamerané na prácu s cieľovou skupinou na všetkých úrovniach zatiaľ nie sú bežnou praxou. Nezisková organizácia, ktorá integračný projekt realizuje, sa aj napriek svojmu nedávnomu založeniu snažila na príchod skupiny dostatočne pripraviť aj prostredníctvom školení v inej neziskovej organizácii, ktorá má už dlhoročné skúsenosti v oblasti integrácie osôb s udelenou medzinárodnou ochranou a spolupracuje s MV SR na základe zmluvy, resp. poskytuje komplexné služby tým, ktorí získajú azyl alebo doplnkovú ochranu na základe individuálneho podania žiadosti po vstupe na územie SR.

2.4 ČLENSKÉ ŠTÁTY, KTORÉ NEMAJÚ PRESÍDĽOVACÍ ALEBO HUMANITÁRNY PRIJÍMACÍ PROGRAM ALEBO KTORÉ TAKÝTO PROGRAM V SÚČASNOSTI LEN PRIPRAVUJÚ

Vyplnia členské štáty, ktoré v súčasnosti nemajú presídľovacie programy alebo programy humanitárneho prijatia, avšak majú záujem o takýto program alebo majú konkrétne dôvody prečo momentálne nemôžu, alebo si neželajú založiť takýto program. Otázky nižšie detailnejšie priblížia úvahy členských štátov.

Otázka č. 21: Existujú plány na vytvorenie takéhoto programu v dohľadnej budúcnosti? Áno / Nie

Nie. SR nemá v súčasnosti žiaden plán na vytvorenie štandardného presídľovacieho programu alebo ďalší program humanitárneho prijatia.

Otázka č. 22: Vedú sa vo vašom členskom štáte diskusie o tom, či vytvoriť presídľovací program? Uvedte argumenty za a proti vytvoreniu národného presídľovacieho programu.

Nie. V súčasnosti sa nevedú diskusie o tom, či bude mať SR národný presídľovací program, ani teda o tom, aké sú silné a slabé stránky národného presídľovacieho programu.

Otázka č. 23: Uvedte, aký je aktuálny stav vášho presídľovacieho programu, aký je časový rámeč na realizáciu prvých presídľovacích krokov a aké sú výzvy/prekážky/komplikácie pri vytvorení presídľovacieho programu. Napr. nie je to priorita, zákonné prekážky; obmedzená spoločenská podpora presídlenia; obmedzené alebo nedostatočné odborné know-how o vytvorení presídľovacieho programu; obmedzené alebo nedostatočné ľudské zdroje; obmedzené alebo nedostatočné verejné finančné zdroje; obmedzené zdroje na prijímanie a integráciu presídlených osôb na lokálnej úrovni.

SR sa politicky zaviazala presídliť 100 osôb na dobrovoľnej báze, avšak zatiaľ ešte neexistuje konkrétny časový rámeč realizácie alebo návrh plánovaného priebehu.

Kapitola 3: Národná legislatíva a politiky v oblasti súkromných sponzorských programov

V súvislosti s diskusiami o bezpečných a legálnych spôsoboch vstupu utečencov na územie EÚ sa v rámci EÚ neuvažuje vo väčšej miere o súkromných sponzorských programoch. Súkromné sponzorské programy presúvajú hlavnú zodpovednosť za pomoc utečencom (pred odchodom a po príchode) zo štátu na súkromné subjekty (vrátane medzinárodných a mimovládnych organizácií atď.). Títo súkromní sponzori zvyčajne preberajú na nejakú dobu určitý stupeň zodpovednosti za presídlené osoby, či už finančnú, materiálnu alebo inú. Často samy vyberajú alebo určujú osoby, ktorých presídlenie by chceli sponzorovať, rozhodovanie však zostáva vo výlučnej právomoci príslušných štátnych orgánov. Súkromné sponzorstvo sa v kontexte tejto štúdie preto týka tých programov, kde konečné rozhodovanie prináleží príslušným štátnym úradom. Pozn.: v niektorých členských štátoch môžu programy humanitárneho prijatia obsahovať prvky súkromného sponzorstva (napr. rodinným príslušníkom). Tieto prvky je potrebné uviesť najmä v 2. kapitole a tam, kde je to relevantné, uviesť odkaz v 3. kapitole.

Otázka č. 24: Má alebo mal váš členský štát súkromný sponzorský program umožňujúci presídlenie štátnych príslušníkov tretích krajín? Ak áno, ide o trvalé programy alebo skôr ad hoc programy? Áno / Nie

V kontexte SR sa dá program realizovaného typu presídlenia považovať ako kombinácia humanitárneho prijatia a sponzorského programu, vzhľadom na to, že humanitárne prijatie bolo financované treťou stranou/sponzorom. To znamená, že nezisková organizácia nesie finančnú a materiálnu zodpovednosť za prijaté osoby a má taktiež zabezpečené financovanie z vlastných zdrojov na komplexné integračné služby poskytované po dobu 3 rokov, počas trvania integračného projektu. Tento program, ako už bolo vyššie uvedené je ad hoc programom.

Otázka č. 26a: Zvažuje váš členský štát vytvorenie/zopakovanie súkromného sponzorského programu? Uvedte dôvody založenia/zopakovania takéhoto programu (napr. praktické prekážky – prístup k prijatiu, bývaniu, integračným službám, alebo prejavenie nedostatočného záujmu o súkromné sponzorstvo, obmedzené alebo nedostatočné technické know-how, obmedzené alebo nedostatočné verejné ľudské zdroje, obmedzené alebo nedostatočné verejné finančné prostriedky atď.).

SR v súčasnosti nezvažuje založenie takéhoto programu alebo jeho zopakovanie.

Otázka č. 26b: Ak má váš členský štát záujem o vytvorenie takéhoto programu po prvýkrát, čo je potrebné pri vytvorení súkromného sponzorského programu osobitne zväziť? (napr. technická podpora od iného (členského) štátu, ktorý v súčasnosti realizuje takýto program, príručky/manuály/súbor nástrojov, relevantné európske alebo medzinárodné fóra na prediskutovanie súkromného sponzorstva).

N/A

Na nižšie uvedené otázky by mali odpovedať tie členské štáty, ktoré v súčasnosti majú alebo nedávno mali súkromný sponzorský program, či už trvalý alebo na ad hoc báze.

Otázka č. 27: Uvedte, aké sú resp. boli hlavné ciele súkromného sponzorského programu. (napr. väčšie možnosti presídlenia, vyššie národné kvóty na presídlenie, vytvorenie možností pre legálnu migráciu, rozšírenie možností zlúčenia rodiny atď.).

Hlavným cieľom humanitárneho prijatia, ktoré bolo realizované na dobrovoľnej báze a financované zo sponzorských zdrojov, bolo zachránenie skupiny prenasledovaných irackých kresťanov. Zároveň cieľom bolo odľahčenie náporu v preplnených utečeneckých táboroch. Sponzorskí partneri mali záujem presunom do bezpečnej krajiny a následnou integráciou pomôcť konkrétnej skupine ľudí vybudovať si nový život.

Otázka č. 28: Uvedte hlavné charakteristické prvky súkromného sponzorského programu vyplnením nižšie uvedenej tabuľky.

Otázka	Odpoveď
Kedy bol sponzorský program spustený/kedy sa realizoval?	N/A
Kto môže sponzorovať presídlenú osobu? <i>(napr. občania alebo osoby s trvalým pobytom, skupiny osôb, mimovládne organizácie, univerzity, iné organizácie alebo firmy)</i>	Na základe dohody medzi neziskovou organizáciou a zahraničným sponzorom je v podmienkach SR možné poskytovať financie na začleňovanie azylantov do spoločnosti. Sponzorovanie integračných služieb a všeobecnej pomoci osobám s udelenou medzinárodnou ochranou je možné len prostredníctvom tretej strany, resp. neziskovej organizácie, ktorá priamo s cieľovou skupinou pracuje na základe zmluvy s MV SR. MV SR ako štátna inštitúcia nemôže prijímať takéto financovanie. Keďže finančná podpora zo strany štátu je do značnej miery limitovaná, MÚ MV SR ako vecný garant integračných projektov, takéto iniciatívy financovania víta, pretože skvalitňujú integráciu a život osôb s udelenou medzinárodnou ochranou, ktorých sa to týka.

Otázka	Odpoveď
Koho možno sponzorovať? <i>(t. j. občanov všetkých štátov alebo len určitých štátov (t. j. Sýrčanov))</i>	Zahraniční partneri, ktorí poskytujú finančné krytie nákladov súvisiacich s integráciou, si vybrali konkrétnu skupinu prenasledovaných irackých kresťanov, ktorých SR prijala.
Boli (medzinárodné) organizácie zapojené do vytvorenia programu?	Nie
Ako funguje proces výberu/určenia preferencií?	Osoby, navrhnuté na prijatie boli primárne vybrané duchovným vodcom, ktorý im v Erbile poskytol útočisko v spolupráci so zahraničnými partnermi angažujúcimi sa v oblasti humanitárnych presunov osôb z krajín Blízkeho východu, ktorí si túto konkrétnu skupinu vybrali a zabezpečili tak aj finančné pokrytie celého procesu.
Musí byť sponzorovaná osoba registrovaná na zozname utečencov UNHCR alebo tretej krajiny?	Nie
Musí sa sponzorovaná osoba nachádzať vo svojej krajine pôvodu alebo sa môže nachádzať aj v inej krajine (v inej tretej krajine)?	Nie
Naraz možno sponzorovať len jednu osobu alebo aj viacero osôb (rodinu)?	N/A
Ktoré osoby možno resp. nemožno sponzorovať prostredníctvom programu? <i>(nízkokvalifikované osoby, vysokokvalifikované osoby, osoby so zdravotnými potrebami, rodinných príslušníkov osôb, ktorí už majú pobyť v členskom štáte)</i>	V prípade realizovaného humanitárneho prijatia boli všetky osoby sponzorované rovnakým spôsobom, bez rozdielu, ako jedna skupina.
Je sponzorský program trvalý alebo dočasný? <i>(dočasný program sa vzťahuje na krátku dobu, počas ktorej bolo sponzorstvo možné)</i>	ad hoc
Akým spôsobom vstupuje sponzorovaná osoba do členského štátu? (priamo, nepriamo)	N/A
Sú potrebné rodinné prepojenia so sponzorom?	Nie
Trvanie povinností súvisiacich so sponzorstvom (v mesiacoch resp. rokoch)?	3 roky
Aký status sa priznáva sponzorovanej presídľenej osobe alebo rodine?	Humanitný azyl
Sú stanovené ročné kvóty pre osoby, ktoré možno presídliť prostredníctvom súkromného sponzorského programu?	Nie
Sú tieto kvóty dodatočné ku kvótam na presídlenie?	N/A

Otázka č. 29: Aké sú povinnosti sponzora?

Otázka	Odpoveď (Áno/Nie)	Suma v eurách a ďalšie informácie
Je stanovená požiadavka na minimálny príjem sponzora?	N/A	N/A
Je sponzor povinný hradiť poplatok za vízum?	Nie	N/A
Je sponzor povinný hradiť náklady na letenku/cestovné do členského štátu?	Áno	Presun z Erbilu na územie SR bol hrazený sponzorom. Nie je možné však uviesť o akú finančnú sumu sa jednalo.
Je sponzor povinný hradiť náklady na zdravotné prehliadky a ďalšie náklady na zdravotnú starostlivosť?	Nie	N/A
Je sponzor povinný hradiť náklady na bývanie?	Áno	Nie je možné uviesť presnú sumu.
Je sponzor povinný hradiť náklady na chod domácnosti?	Áno	Nie je možné uviesť presnú sumu.
Je sponzor povinný poskytovať iný druh ekonomickej/sociálnej podpory?	Áno	Na zabezpečenie základných potrieb a stravu je osobám v súčasnosti poskytovaný finančný príspevok vo výške 100 eur mesačne na osobu. Výška tohto príspevku sa bude postupne znižovať počas obdobia 3 rokov. Náklady za bývanie sú pokrývané samostatne. Okrem toho, nezisková organizácia získala sponzorské finančné prostriedky na vytvorenie fondu pre seniorov, nakoľko osoby, ktorým bol udelený azyl nemajú ako dokázať počet odpracovaných rokov v krajine pôvodu alebo v inej krajine a zároveň nemajú odpracované roky v SR, z čoho vyplýva, že nemajú nárok na dôchodok.
Je sponzor povinný hradiť administratívne poplatky alebo náklady? (registrácia, príspevky na zabezpečenie prístupu k zdravotnej starostlivosti, sociálnemu zabezpečeniu, vzdelaniu)	Nie	N/A
Ďalšie povinnosti sponzora	N/A	Nezisková organizácia má zmluvný vzťah so sponzorským partnerom, to znamená, že majú medzi sebou osobitný mechanizmus spolupráce.
Iné povinnosti – uveďte		

Otázka č. 30a: Sú voči súkromnému sponzorovi, ktorý nedokáže splniť požiadavky, vyvolané nejaké dôsledky? Môže sponzor požiadať štát o pomoc?

Za realizáciu projektu zodpovedá nezisková organizácia, ktorá má vlastný zmluvný vzťah so sponzorským partnerom. Pre MÚ MV SR je dôležité plnenie úloh, ku ktorým sa nezisková organizácia zaviazala, to znamená, že MÚ MV SR monitoruje vecnú stránku činnosti neziskovej organizácie a zároveň poskytuje metodické usmernenia. V prípade zlyhania, resp. nesplnenia stanovených úloh v rámci poskytovania komplexných integračných služieb zo strany neziskovej organizácie, ktorá má zmluvný vzťah s MV SR, je možné za najväčších okolností pristúpiť k výmene predmetnej neziskovej organizácie za inú. Nesplnenie úloh môže byť aj dôsledkom nedostatku finančných zdrojov na pokrytie bývania a súvisiacich služieb poskytovaných v rámci integračného projektu. Z tohto dôvodu, sa na základe zmluvy o spolupráci medzi MV SR, neziskovou organizáciou a diecézou, zmluvné strany dohodli, že v prípade vážneho zlyhania sponzorovanej neziskovej organizácie, finančnú zodpovednosť za integráciu prevezme diecéza.

Otázka č. 30b: Majú osoby, ktoré boli presídlené prostredníctvom súkromného sponzorského programu, prístup k rovnakej (integračnej) podpore a opatreniam, aké sú k dispozícii osobám presídleným v rámci štátneho

presídľovacieho programu? (t.j. podpora v prístupe k vzdelaniu a odbornej príprave, prístup k jazykovému vzdelávaniu, možnosť zvyšovania kvalifikácie, pomoc pri hľadaní práce)

Nie je možné uviesť, nakoľko SR nemá iný štátny presídľovací program.

Otázka č. 31a: Čo sa stane po skončení sponzorského programu? Je v národnej legislatíve stanovený minimálny časový rámec na ďalšie trvanie sponzorstva?

Nie. Financovanie projektu je limitované na dobu troch rokov.

Otázka č. 31b: Ako je súkromný sponzorský program monitorovaný a vyhodnocovaný?

MV SR vstúpilo do spolupráce s neziskovou organizáciou zabezpečujúcou integráciu cieľovej skupiny na základe takzvanej trojdohody medzi MV SR, vybranou diecézou, a predmetnou neziskovou organizáciou, na základe ktorej sa nezisková organizácia zaväzuje k riadnemu plneniu stanovených úloh. MÚ MV SR monitoruje činnosť neziskovej organizácie a poskytuje metodické usmernenia za účelom zlepšenia a zefektívnenia poskytovaných služieb pre azylantov. V určitých situáciách MÚ MV SR poskytuje aj poradenstvo, ktoré sa týka integrácie osôb s udelenou medzinárodnou ochranou. MÚ MV SR však nie je v žiadnom zmluvnom vzťahu so sponzorom, a preto nemá kompetenciu monitorovať plnenie záväzkov neziskovej organizácie voči sponzorovi.

Kapitola 4: Vyhodnotenie a identifikované výzvy, osvedčená prax a poučenia

Podkapitola 4.1 skúma existujúce výzvy a prekážky pri tvorbe a realizácii konkrétnych politík presídľovania. Národné kontaktné body EMN môžu uviesť aj výzvy/prekážky, ktoré sa vyskytujú pri presídľovaní štátnych príslušníkov tretích krajín, ak sú známe na základe dostupných štúdií/hodnotení.

Podkapitola 4.2 má za cieľ poukázať na osvedčenú prax členských štátov, ktoré úspešne realizovali a riadili presídlenie štátnych príslušníkov tretích krajín prostredníctvom presídľovacích alebo humanitárnych prijímacích programov. Táto podkapitola môže obsahovať aj poučenia z praktickej realizácie konkrétnych presídľovacích politík, programov alebo schém: poučenia sa môžu týkať aj posudzovania očakávaných a/alebo neplánovaných (pozitívnych a negatívnych) dôsledkov konkrétnych opatrení.

Túto časť by v zásade mali vyplniť len tie členské štáty, ktoré majú alebo mali presídľovacie alebo humanitárne prijímacie programy.

PODKAPITOLA 4.1: VÝZVY A PREKÁŽKY PRI TVORBE A REALIZÁCII PRESÍDĽOVACÍCH PROGRAMOV A/ALEBO PROGRAMOV HUMANITÁRNEHO PRIJATIA

Otázka č. 32: Máte poznatky o hodnoteniach presídľovacích programov a/alebo programov humanitárneho prijatia vo vašom členskom štáte na národnej, regionálnej alebo lokálnej úrovni od r. 2011? Ak áno, aké boli hlavné zistenia? Hodnotenia sa môžu týkať tvorby a realizácie presídľovacích programov, predodchodovej a popríchodovej fázy, integrácie atď.

N/A

Otázka č. 33: Boli vo vašom členskom štáte identifikované praktické výzvy/prekážky v súvislosti s tvorbou, realizáciou a fungovaním presídľovacích/humanitárnych prijímacích programov? (Môže ísť o dobu, počas ktorej sa realizuje presídlenie osoby, administratívne prekážky, vrátane získania cestovných dokladov a víz, výzvy pri komunikácii s tretími krajinami a ich orgánmi). Zdrojmi informácií môžu byť hodnotenia, rozhovory s predstaviteľmi zapojených subjektov atď.

Fáza	Výzvy (ak existujú)
<i>Pred odchodom a počas odchodu (vrátane identifikácie a výberu)</i>	Na základe dosiahnutých skúseností je možné konštatovať, že za najväčšiu výzvu možno považovať zrealizovanie očakávaní pred príchodom do cieľovej krajiny prostredníctvom poskytnutia najpresnejších a čo najobjektívnejších informácií o cieľovej krajine. Je veľmi dôležité, aby mali osoby jasnú a presnú predstavu o tom, čo majú očakávať po príchode do krajiny. Za každých okolností musia byť osobe upresnené kultúrne špecifiká, ekonomická realita a dostupné možnosti uplatnenia sa. Stačí jedna nepresná informácia poskytnutá pred príchodom na to, aby sa narušila dôvera. Opätovné obnovenie dôvery je veľmi náročné.

Počas príchodu a po príchode (vrátane integrácie)	Príprava potrebných kapacít po príchode do cieľovej krajiny ako aj zapojenie vhodných pracovníkov s dostatočnými skúsenosťami v oblasti práce s cudzincami a zraniteľnými skupinami vždy predstavujú výzvu. Ako ďalšiu výzvu možno považovať častokrát neľahkú komunikáciu so samosprávami počas príprav na príchod osôb.
Iné, uveďte	

PODKAPITOLA 4.2: OSVEDČENÁ PRAX A POUČENIA

Otázka č. 34a: Ak existujú konkrétne pozitívne príklady osvedčenej praxe alebo poučenia z presídľovacieho programu vo vašom členskom štáte, uveďte ich nižšie. Môže ísť o priority, druh informácií, ktoré sú potrebné pre úspešnosť presídľovacieho programu, čo je potrebné robiť a čo by sa nemalo robiť atď. Zdrojmi informácií môžu byť hodnotenia, rozhovory s predstaviteľmi zapojených subjektov atď.

N/A

Otázka č. 34b: Ak existujú konkrétne pozitívne príklady osvedčenej praxe alebo poučenia z programu humanitárneho prijatia vo vašom členskom štáte, uveďte ich nižšie. Zdrojmi informácií môžu byť hodnotenia, rozhovory s predstaviteľmi zapojených subjektov atď.

V prvom rade, pred príchodom do cieľovej krajiny je veľmi dôležité, aby mali osoby reálne očakávania od cieľovej krajiny. Na zrealizovanie očakávaní však nestačí pohovor, alebo prednáška kultúrnej orientácie, ale zároveň je kľúčová aj písomná informácia preložená do jazyku, ktorému osoba rozumie. Taktiež sa osvedčilo, aby osoby písomne dali na vedomie, že súhlasia so všetkými informáciami, ktoré sa týkajú cieľovej krajiny a vyjadrili tak aj svoj súhlas s presunom do cieľovej krajiny za existujúcich podmienok. Informácie poskytované osobe musia byť veľmi presné a čo najreálnejšie. Nemožno osobe sľúbiť to, čo sa nedá zaručiť.

Profesionalita zapojených organizácií je ďalším dôležitým faktorom, od ktorého závisí vývoj projektu. Presídlenie vrátane integrácie nemôže byť realizované nadšencami, nesmie absentovať profesionálny prístup sociálnych pracovníkov a skúsený manažér projektu, predovšetkým pri príchode väčšej skupiny.

V súvislosti s procesom integrácie, je potrebné presne stanoviť hranice, ktoré nesmú byť prekročené medzi sociálnym pracovníkom a jeho klientom. Azyľanti sa musia postupne osamostatňovať a preto nesmú byť závislí na neustálom sprievode sociálneho pracovníka na úrade, alebo pri návšteve lekára. Taktiež je dôležité dostatočné finančné zabezpečenie rovnako aj zo strany štátu, pretože nie vždy je veľmi efektívne spoliehať sa výhradne na donácie, sponzorských partnerov, cirkev alebo fondy EÚ.

Istotou prijímajúcej krajiny by mala byť existencia integračného programu, to znamená služby a finančné príspevky poskytované štandardizovane a systémovo štátom. Podobne, úloha cirkvi by mala byť doplnková, nie určujúca v integračnom procese. Ďalším dôležitým bodom je včasné získavanie informácií. Podľa možnosti by mala byť príprava integračných plánov zahájená ešte pred príchodom skupiny do cieľovej krajiny. Ak to nie je možné, tak okamžite po príchode.

Nakoniec, je dôležité zamedziť medializáciu konkrétnych osôb, či už v rámci presídlenia alebo humanitárneho prijatia, tak aby bolo zachované ich súkromie. V rovnakom čase je však vo všeobecnosti kľúčová spolupráca s médiami za účelom šírenia objektívnych a pravdivých informácií ohľadom migračnej a azyľovej problematiky.

5. ŠTATISTIKY

V súhrnnej správe budú použité dostupné štatistické údaje o presídľovaní z Eurostatu. O programoch humanitárneho prijatia však štatistické údaje nie sú dostupné, preto je potrebné zozbierať uvedené údaje na národnej úrovni od tých členských štátov, ktoré takéto programy realizujú.

Tabuľka A.1: Národné štatistické údaje

Ukazovateľ	Rok					Zdroj	Metóda na stanovenie odhadu a možných odchýlok
	2011 (spolu)	2012 (spolu)	2013 (spolu)	2014 (spolu)	2015 (spolu)		

Celkový počet osôb presídlených v rámci programu humanitárneho prijatia (podľa možnosti s rozdelením podľa pohlavia, veku, štátneho občianstva a tranzitnej krajiny). <i>Ide o doplnkové údaje k údajom z Eurostatu</i>					149	MÚ MV SR	
Celkový počet presídlených osôb podľa tranzitnej krajiny							
Celkový počet osôb presídlených v rámci súkromného sponzorského programu							

6. DEFINÍCIE

Hlavné pojmy, ktoré sú použité v tejto malej tematickej štúdii, sú definované v spoločnom zadaní (špecifikácii) pre členské štáty EÚ a Nórsko.¹⁸

7. ZOZNAM SKRATIEK

AMIF – Fond pre azyl, migráciu a integráciu

ČŠ – členský štát EÚ

EASO – Európsky podporný úrad pre azyl (European Asylum Support Office)

EMN – Európska migračná sieť (European Migration Network)

ES – Európske spoločenstvo

EÚ – Európska únia

IOM – Medzinárodná organizácia pre migráciu (International Organization for Migration)

MÚ MV SR – Migračný úrad Ministerstva vnútra SR

MV SR – Ministerstvo vnútra SR

MVO – mimovládna organizácia

MZVaEZ SR – Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

OCP PZ – oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru

SR – Slovenská republika

UNHCR – Úrad Vysokého komisára Organizácie spojených národov pre utečencov (United Nations High Commissioner for Refugees)

ÚHCP P PZ – Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru

ZT – záchytný tábor

Z. z. – Zbierka zákonov

¹⁸ Špecifikácia tejto malej tematickej štúdie obsahuje zameranie, ciele, definície, zdroje a ďalšie informácie. Špecifikácia je dostupná na webovej stránke www.emn.sk a www.ec.europa.eu/emn.

8. BIBLIOGRAFIA

Podklady

Informácie z MÚ MV SR

Dokumenty

Resettlement and Humanitarian Admission Programmes in Europe – what works? Common Template of EMN Focussed Study. European Migration Network, European Commission, 2016.

Legislatíva

Zákon č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č.40/1993 Z. z o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Internet

www.unstats.un.org

www.europa.pravda.sk

www.eeas.europa.eu

www.hlavnespravy.sk